

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE
en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3394 en nr. 3395.

Verantwoordelijke uitgever: A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

14 de jaargang, nr. 12 - december 85

VOOR DE INHOUDSTAFEL VAN DIT NUMMER, ZIE DE LAATSTE BLADZIJDE

EERSTE DECEMBER - ACTIVITEIT

De Oostendse Heemkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en sympathisanten uit te nodigen tot de KLEINKUNSTAVOND, voorafgegaan door het jaarlijks SOUPER van de Kring, die doorgaat op

zaterdag 14 december 1985 om 19u30

in het

restaurant van de TOP 34 (vroegere Eurocentrum)

Om 19u30 offreert de Kring, bij monde van zijn voorzitter de heer Van Iseghem, het aperitief. De heer Vyvey, zaakvoerder van TOP 34, biedt ons hierbij een smaksje aan, Toast met hazepastei.

De menu luidt als volgt : Tomatenroomsoep
Zeeduivel op z'n Oostends
Dessert van den huize

Vanaf 20u30 optreden van de folksgroep LEPRE CHAUN (ergens een Iers kaboutermannetje). Deze groep bestaat uit 5 muzikanten zangers en brengt ons gedurende twee uren een brede waaier van Keltische, Ierse, Engelse, Bretoense, Spaanse, Portugese en uiteraard Vlaamse liederen.

De deelname in de kosten, voor deze uitstekend geserveerde maaltijd en zijn prachtig optreden in een enig kader bedraagt 600 ₣ (zeshonderd) per persoon. Hierin zijn begrepen de prijs voor de maaltijd en het optreden. De drank is hier uiteraard niet bij inbegrepen. De prijzen zijn echter schappelijk : bier 40 ₣, koffie 50 ₣, wijn 85 ₣ 1/4 fles, 260 ₣ 1/2 fles, en tussen 395 en 460 de hele fles.

De inschrijvingen gebeuren door storting van de som op rekening 000 0507753-55

Jan Dreesen
Rode Kruisstraat 4
Oostende

met vermelding : "Deelname aan souper en kleinkunstavond van X personen" en dit vóór dinsdag 10 december 1985.

Tijdens het aperitief is er gelegenheid om vanaf het terras een blik te werpen op "OSTEND BY NIGHT".

Wij rekenen op uw aanwezigheid en zeg het voort.

J. B. DREESEN

TWEEDE DECEMBER - ACTIVITEIT

De Oostendse Heemkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en belangstellenden uit te nodigen op een voordracht met documentatiemateriaal die doorgaat op

donderdag 19 december 1985 om 20u30

in de conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr Colen-
straat 6, Oostende.

Het onderwerp : DE OOSTENDSE COMPAGNIE

Spreker : de heer Eduard BAELS

Een van de glansperiodes uit de Oostendse geschiedenis is die van de Oostendse Compagnie. Reeds op het einde van de 17de eeuw liep er in Oostende een stroming voor de Indië-vaart. Maar de politieke toestand was op dat ogenblik, door de Spaanse successiestrijd, zeer ongunstig. Eens dat de toestand stabiel werd voeren de eerste schepen af, en brachten tering en nering voor onze stad. Spijtig genoeg was de oppositie van de omringende landen groot. Onze landvoogd werd onder druk gezet en in 1733 werd de Oostendse Compagnie afgeschaft. De heer Eduard BAELS, een Oostendenaar met een gekende naam, zal ons een totaalbeeld ophangen van hoe de Compagnie ontstond, hoe en wanneer ze werd opgericht, hoe ze werkte en hoe ze teloorging. De spreker is auteur van een werk over DE OOSTENDSE COMPAGNIE, bovendien publiceerde hij een werk over Oostende onder het Frans bewind, de Algemene Geschiedenis van de 18 daagse veldtocht en, over de Slag bij Senesse.

Een belangrijke avond voor de geschiedenis van Oostende, die geen enkel rechtgeaard Oostendenaar mag missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet leden.

J.B. DREESEN

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

LES HEURES CLAIRES

Het verdwijnen van "Les Heures Claires" heeft in de kranten voor heel wat commentaar gezorgd. Begrijpelijk want het was Oostendes laatste monument op de zeedijk uit een gulden tijd. Minder geweten is allicht het feit dat de bovenste verdieping van het gebouw vanaf september 1944 tot begin 1946 door de Royal Navy gebruikt werd als radiostation. De bezetting van dit station gebeurde door personeel van de Belgische Sectie van de Royal Navy. Kommandant van het station was de gekende Commandant BÖTING, en tussen de onderofficieren waren figuren als "Chief" Lowie VAN ACKER en de diepbetreurde BERNIER, die in 1947 de dood vond in het radiostation van de Generaal Mahieu-kazerne (de huidige Bootsman Jonsenkazerne), toonaangevend.

J.B. DREESEN

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

DE SCHEEPSRAMP VAN JULI 1924 - VERBETERING

Op blz. 27 van het novemhernummer staat dat koning Leopold II een som van 10.000 F stortte in het hulpfonds. Dit moet natuurlijk zijn koning Albert (koning Leopold II stierf in 1909).

Verbond voor Heemkunde

V.Z.W.

Eksel, 25 september 1985

Aan de Welgeachte Heer August VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 Oostende

Welgeachte Heer Voorzitter,

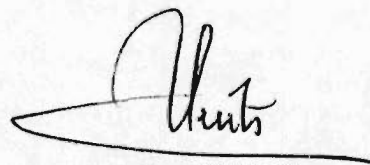
De 28ste Landdag van het Verbond voor Heemkunde is uitgegroeid tot een succes. Dat is geen geringe verdienste van de Heemkundige Kring "De Plate", van Uzelf en van Uw dynamisch bestuur. De voorbije Landdag was degelijk georganiseerd, flink gestoffeerd en met de nodige zorg begeleid. Hij verliep in een gezellige sfeer en ik ben ervan overtuigd dat alle deelnemers het fijn hebben gevonden in Oostende te verblijven.

Langs deze weg wens ik U en Uw kring, mede namens het Verbondsbestuur, zeer oprecht en van harte te danken voor Uw veelzijdige inzet, waardoor iedereen zich werkelijk thuis heeft gevoeld in Uw stad.

De Landdag van Oostende heeft inmiddels zijn eigen plaats ingenomen tussen de heemkundige kongressen, die het Verbond voor Heemkunde sedert 1957 houdt. Hij zal gekenmerkt blijven als een Landdag van "ontdekkingen", want voor de meeste deelnemers was de wereld van de visserij een onbekend terrein. De Landdag van Oostende heeft onze heemkundige kennis met een dimensie verruimd. En dat gebeurde op uitstekende wijze, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn.

Gelieve onze blijken van dank en waardering over te maken aan het hele bestuur van de Heemkundige Kring "De Plate". Wij vonden het fijn Uw gasten te zijn.

Met vriendelijke groeten,

drs Jan GERITS
Voorzitter Verbond voor Heemkunde

"Amphion", Groenstraat 56, 3588 Eksel

Paul VERMEIRE werd geboren te Oostende op 1 juli 1928, St. Petrus en Paulusdag. Na zijn studies aan het O.-L.-Vrouwe-college te Oostende, trekt hij, door het toedoen van directeur BUTAYE, als 15-jarige naar het Hoger Sint-Lucasinstituut te Gent. Samen met Arno BRYNS, Luc VERSTRAETE en Willy BOSSCHEM vormt hij er een fameux klavertje-vier. Van het begin af staat het vast dat hij een kunstenaars-loopbaan zal volgen. Hij studeert ook aan de Steurbautschilderschool voor monumentale schilderkunst onder leiding van kunstenaar TROTTEYN. Tussenin volgt hij avondlessen voor gewone muurschilders, wat hem later te pas zal komen. In die studiejaren verliest hij respectievelijk zijn moeder (1950) en zijn vader (1951) en blijft alleen achter in het ouderlijk huis, Plantenstraat 69.

Wanneer hij in 1951 de school verlaat heeft hij eerste prijzen behaald voor tekenen, monumentale schilderkunst en werd laureaat in de decoratiekunst. Alzo is Paul VERMEIRE een veelzijdige kunstenaar. In de eerste plaats is hij een begaafd tekenaar, die zich uitleeft in houtskooltekeningen over personen met expressieve gezichten, fijne genuanceerde houdingen en gebaren, in een sfeer van schaduwvlakken. Vooral de zee, de familie en het religieuze intrigeren hem. Waardevol zijn deze tekeningen door de schoonheid van vorm en lijn, door de diepere waarde, die er insteekt en door de respectvolle weergave van de werkelijkheid, gekenmerkt door de ziel en de persoonlijkheid van de kunstenaar. Maar evenwaardig weet hij met borstel en paletmes om te gaan. Hij schildert zeer veel. Zodra hij op straat of in omgeving iets gezien heeft, haast hij zich naar huis en zet zich te schilderen.

In 1954 zoekt de zeer gekende schilder en surrealist René MARGRITTE hem op voor zijn hulp voor muurschilderijen van zijn werk in het Casino te Knokke. Zijn bekwaamheid kwam hier vooral tot uiting in dit monumentaal werk. In zijn avondlessen van muurschilder leerde hij vooral de aard der verfstoffen, eigenlijk een zekere scheikunde en dit kwam hem nu goed te pas.

Intussen huwt hij in 1956 met Yvonne VAN UFFELEN. Het gezin groeit aan in 1960 met zoon Marc en in 1964 met dochter Anneke.

In 1957 is het ook Paul VERMEIRE, die bij de Felix Timmermansherdenking te Koksijde, grote panelen, naar de vermaarde pentekeningen van Timmermans ontwerpt, die later ook in een stoet zullen worden gebruikt.

Hoe groter, hoe liever. Zo komt hij tot ontwerpen van grote fresco's en glasramen. Een groot glasraam, door hem zelf geschilderd, is te zien boven het oksaal van de Dominikankerk te Oostende. Het stelt de verschijning voor van O.L.Vrouw aan de H. Dominicus. Dit glasraam heeft een oppervlakte van 43 m².

Net als hij, volgen zijn vroegere drie medestudenten de richting van de monumentale schilder- en sierkunst, maar dit langsheen de grafische sector, terwijl Paul overheelt naar de ceramiëkkunst, die hem reeds lang weet te boeien. Hij werkt een tijdlang bij één der belangrijkste ceramiëkers in die tijd, Joost MARÉCHAL te Brugge. Daar mist hij echter

de vrije armslag. Hij beslist in 1955 zijn eigen weg te gaan en zelfstandig te werken, zoals hij het wil en het voelt. De vier keldervertrekjes in zijn huis zijn de werkplaatsen, waar hij werkt, kneedt, boetseert, knutselt, herpakt en vooral bakt in het ceramiekoven, dat hij zich heeft aangeschaft. Het begin is lastig, vaak ontmoedigend, maar hij speelt drie troeven uit : talent, bergen geduld en een onverwoestbaar vertrouwen. In 't begin maakt hij heel wat gebruiksvoorwerpen : asbakjes, haard- en tafeltegeltjes, kruisbeelden, vaasjes... Doch van elk van deze wil hij een kunstwerkje creëren. Vooral treffend in zijn werk is de kleur : een prachtig coloriet en fijne kleurencombinaties. Hij werkt onder de naam "TER IGNIS" wat "aarde en vuur" wil beduiden. Hij wil een nieuwe richting uit. Voor hem is de aarde niet de hoofdzakelijke en uitsluitende materie. De materie wordt verbonden met het inbrengen van glasscherven, zand en andere vreemde materialen. Deze combinatie van materie is dan een hulpmiddel voor de glazuur, die door de levendige kleuren de ceramieke kunstwerken verheffen en de mens iets opgewekt bieden. Het is voor Paul VERMEIRE heel wat moeilijker, heel wat gedurfter dan met enkel de donkere kleur de materie, de bebakken klei te accentueren. Met kleuren werken eist van de kunstenaar ook veel meer concentratievermogen. Niets kan hem nog remmen in zijn uitdrukkingsvermogen. Hij is en blijft de zoeker naar zichzelf vernieuwen, naar het steeds vernieuwen van vorm en materie.

Zijn grote ceramieken zijn dan ook rond 1960 niet meer te rekenen tot de commerciële ceramiek. Hij volgt bij deze een eigen moderne richting, zelfs bij sommige totaal non-figuratief en abstract. VERMEIRE groeit stillétjes aan uit zijn keldertje, die hem te benepen wordt en steekt de rest van zijn tuin onder dak tot een grote werkplaats. Zijn derde en grotere oven brengt zijn werkjes en werken naar binnen- en buitenland, zoals Amerika, Zaïre, Nederland, Frankrijk, Marokko en Zuid Afrika. Talloos zijn flatgebouwen, kerken, kapellen en openbare gebouwen, die hij met zijn sierlijke en echt persoonlijke ceramiek verfraait. Vanwege officiële en privé ondernemingen krijgt hij veel opdrachten. Ceramiekwerken worden in 1971 aangeboden aan het Vorstenpaar en in 1974 aan prins Rainier van Monaco. In 1972 betekent het werk "De grote Christus" voor de St.-Magdalenakerk te Brugge voor hem een grote opdracht. In datzelfde jaar voert hij een groot bas-reliëf uit voor Sparrenduin te De Haan. Na het zien van dit kunstwerk bezoekt Minister VAN MECHELEN de kunstenaar ten huize. In 1974 worden de nieuwe lokalen voor de Oostendse Christelijke Mutualiteiten gesierd door een machtig muurceramiek. Paul symboliseert hierin de verschillende terreinen, waarin de Christelijke Mutualiteit actief is. Hetzelfde jaar reikt de nationale pers een prijs uit aan de Jong-Euro-Song-festival onder de vorm van een beeldend ceramiekkunstwerk van zijn hand.

(vervolgt)

Fred DUFAIT

DRUKWERK IN VERBAND MET OOSTENDE UIT HET ANCIEN-REGIME &
DE NAPOLEONTISCHE TIJD BEWAARD IN HET HEEMKUNDIG MUSEUM
"DE PLATE"

I. NIET-OOSTENDSE DRUKKERS

1) Ignatius DE BRAUWER

Drukker, woonachtig in de "St. Michiel", Geldmuntstraat
te Brugge.
18e eeuw.

"ADVERTENTIE VAN HUYSEN SCHUEREN ENDE GRAENEN TE KOOPEN
BINNEN DE STADT OOSTENDE..." ANNO 1765

Drukwerk op papier ; 60 x 31

Tot Brugghe, by Ignatius DE BRAUWER, woonende in de Geld-
Munt-Straet, in St. Michiel.

2) Martinus DE SLOOVERE

Boekdrukker, wonende Groote Markt, in de "St. Lucas"
te Brugge
18e eeuw.

AFFICHE "BURGEMEESER ENDE SCHEPENEN DER STEDE ENDE PORT
VAN OOSTENDE..."

Verordeningen betreffende het verkeer en de tol op de
Steenweg op Wynendaele, anno 1767 (octrooi)

Drukwerk op papier ; 129 x 55

Tot Brugghe, by Martinus DE SLOOVERE. Boeckdrucker op
de Groote Marcet, in St. Lucas.

Bovenaan midden : het wapenschild van Oostende.

3) Joseph VAN PRAET

Drukker te Brugge.
18e eeuw.

Aanplakbrief "BY DE KEYSERINE DOUAIRIERE ENDE KONINGINE..."
Anno 1779

Tekst over 2 kolommen : links in 't Frans, rechts in
't Nederlands

Drukwerk op papier ; 61 x 34

Tot Brugghe, by Joseph VAN PRAET, Drucker der Stadt,
ende Lande van den Vryen.

Bovenaan midden : het wapenschild van Maria-Theresia.

4) LEROY - BERGER

Drukker te Boulogne (Fr.), Grande Rue, 670.
19e eeuw.

BEKENDMAKING DER TERDOODVEROORDELING VAN LOUIS TERRYN
ANNO 1807

PORT DE BOULOGNE / EMPIRE FRANCAIS / JUGEMENT / RENDU
PAR LE / CONSEIL DE GUERRE / DU 1er ARRONDISSEMENT MARITIME /
QUI CONDAMNE A LA PEINE DE MORT LE NOMME LOUIS-FRANCOIS /
TERRYN, NE ET DOMICILIE A OSTENDE, CONVAINCU A AVOIR
PORTE LES / ARMES CONTRE LA FRANCE...

BOULOGNE 6 AOUT 1807

Drukwerk op papier ; 76 x 48,2 (dagkanten)

A Boulogne de l'Imprimerie de LEROY - BERGER, Grande-
rue, N° 670.

Norbert HOSTYN

#####

OOSTENDSE NUMISMATIEK

Het "Pavillon National" te Oostende

Op 7 augustus 1865 kreeg Dhr. E. TEN VOORDE de toelating van de gemeenteraad tot het bouwen van een hotel te Oostende, "Pavillon National" genaamd.

Dit hotel was gelegen langs de Westwandeling (tegenwoordig Albert I-wandeling) tussen de Berlijnstraat (tegenwoordig de IJzerstraat) en de Wenenstraat (tegenwoordig de Kemmelbergstraat) en had een lengte van 30 meter.

De bouw ervan was echter een primeur voor de stad Oostende, namelijk het "Pavillon National" en het "Hotel de la Plage" waren de 2 eerste hotels die volledig opgetrokken waren in steen.

Op 22 november 1866 veranderde het Pavillon van uitbater, en het werd de eigendom van de Heren Ed. en A. JEAN.

Het fronton van het hotel dat tot nu toe de naam "Pavillon National" had gedragen werd in het begin van 1867 veranderd in "Hotel de l'Ocean".

In de periode dat het hotel bekend stond onder de naam "Pavillon National" werden jetons geslagen.

Hieronder de beschrijving van een dezer jetons.

Jeton in koper Ø 23 mm.

recto : PAVILLON NATIONAL
OSTENDE

verso : midden in het veld het cijfer

15

Edwin LIETARD

We lezen inderdaad voortdurend in de brieven van Albrecht en Isabella over muiterij en bedreiging van muiterij (zie de verzameling van CUVELIER en LEFEVRE, "Correspondance de la Cour d'Espagne sur les Affaires des Pays-Bas", aanwezig in de stadsbibliotheek). Het beleg zou 3 jaar en 77 dagen duren. Voor Albrecht en Isabella was het een moeilijke tijd. Spanje wou geen vrede sluiten, maar had geen geld om de oorlog te winnen. De builenpest was uitgebroken, er was honger en armoede. De miljonairszoon en zelf miljonair Ambrogio Spinola had geen opleiding noch ervaring op krijgsg gebied. Hij had enkel een uitstekend organisatorisch talent, en hij zou het redden. In 1603 bood hij de aartshertog aan het beleg zelf te financieren als hij het opperbevel van de operaties kreeg. Op 20 augustus heroverden de Hollanders Sluis, maar op 22 september van 1604 kapituleerden ze te Oostende.

We vinden Spinola later terug in de strijd met de Nederlanders, tot de 12-jarige wapenstilstand van 9 april 1609 - de Vrede van Antwerpen. In 1605 krijgt Spinola het opperbevel van de Spaanse troepen alhier.

"Cleyne glorie en groote schade" zal Johan van Oldenbarnevelt, raadspensionaris, over deze oorlogen gezegd hebben. De Nederlanden hadden gemakkelijk kunnen winnen, moesten ze het anders aangepakt hebben, dat zei ook al de hertog van Parma ! Nog een opmerking over de zogenaamde barbaren uit het bezette Oostende. Tijdens de wapenstilstand in de kersttijd van 1601 wilden de afgevaardigden van de belegerden de Spanjaarden bepaalde beloften laten doen, op de bijbel. De bijbel was dus blijkbaar een belangrijk element, ook voor deze barbaren. De zaak ging echter niet door, omdat Veere ondertussen bericht ontving dat voldoende bevoorrading was aangekomen.

In een brief van 21 januari 1603 schrijft Isabella aan de hertog van Lerma, dat de situatie in de Nederlanden goed is en dat Albrecht zeer tevreden teruggekomen is. Maar, zegt ze, men moet de binnenlopende schepen controleren, want er worden overal bijbels verspreid met de Calvinistische leer, en deze boeken zijn zo gecamoufleerd dat men wil doen geloven dat ze in Spanje gedrukt zijn, maar, ze zijn in Amsterdam gedrukt. "Elle est très contente d'avoir découvert cela", weer een bewijs dat men niet zo barbaars te werk gaat, maar werkelijk met de bijbel en de religie werkt om mensen tot de nieuwe leer te bekeren.

Bij de gebeurtenissen van 22 september 1604 zegt VLIETINCK plotseling : "In uitstekende orde trokken de dappere verdedigers uit, ruim 3.500 in getal, met slaande trommel en vliegende vaandels..." en even plotseling is Prins Maurits "de versaaagdsten en edelsten vijand van Spinola".

Ik zou zeggen, in de geest van VLIETINCK, een goede Protestant is blijkbaar een overwonnen Protestant.

Van Oostende bleef na het vertrek van de Protestanten, alleen maar een ruïne over, en dit is zo jaren gebleven.

III. Slotbeschouwing.

Voor dit 2de gedeelte wou ik het hierbij laten. In de komende maanden zal ik me bezig houden met de studie van het Protestantisme na het beleg tot vandaag.

In de zeventiende en achttiende eeuw horen we weinig over Protestantisme. We horen nog van een paar predikanten in Oostende bij het begin van de achttiende eeuw. De legerpredikant Hermanus Probstleng vertrok uit Nederland in 1710 als proponent naar het garnizoen van Oostende. Voor hem was er Wigboldus Belcampius van 1705 tot 1710. Een zekere Rotterdammer Lingius Isaacus moet na 1740 in het garnizoen van Oostende gewerkt hebben, na zekere tijd in Ieper te hebben doorgebracht. Na 1604 zijn practisch alle Protestanten uitgeweken. De anderen konden alleen maar in het verborgen Protestant zijn, worden of blijven. Buitenlandse handelaars, die onder het mom van handel te drijven, als predikant of propagandist, bekeerlingen trachtten te maken.

Spinola en Isabella zorgden er o.a. voor dat een groep Jezuïeten de vloot ging bewerken. Deze hielden zich met veel geduld bezig om de matrozen te bekeren, vooral de Hollanders en Skandinaviërs. Over deze periode, zie "L'Aumônerie de la Flotte de Flandres au XVII siècle", door HAMBYE S.J., Facultés Universitaires Namur 1967. Deze aartshertogelijke regering zal het Protestantisme krachtig blijven bestrijden. Er volgen nog plakaten in 1607 en 1609 tegen de ketters. Als Noord-Nederland met tegenmaatregelen dreigt, en dat spelletje zal zo duren tot Jozef II, worden de Protestanten, met tussenposen van vervolging, geduld als zonderlingen.

In de Barrièresteden konden de Belgische Protestanten tamelijk veilig hun geloof beleven.

Een dekreet van 1771 stond de Protestanten eindelijk toe hun doden op een onopvallende plaats te begraven.

Bij de dood van Maria Theresia genoten de Protestanten een zekere gewetensvrijheid, doch konden geen enkel recht laten gelden.

Wij moeten wachten tot Jozef II met een door hemzelf opgesteld edict van tolerantie van 13 oktober 1781, wat enige rechten gaf aan de Protestanten (tempels, niet aan de hoofdweg). De Protestanten krijgen burgerrechten en mogen in Leuven gaan studeren. Een dekreet van Jozef II van 1782 bestraft de geestelijken "die boeken ontnemen aan het volk onder voorwendsel dat ze ketterse voorstellingen zouden bevatten".

De gereformeerden die BOWENS bedoeld in zijn nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zeestad Oostende, zijn eigenlijk Anglicanen.

Meer dan eens tijdens zijn reis in de Nederlanden en in Oostende, heeft Jozef II, zich persoonlijk moeten bezighouden met de Protestanten, en dit was duidelijk in Oostende om de Anglicanen te helpen. De consul van Engeland heeft zich geregeld tot hem gewend voor hulp. Jozef II heeft nadien in Brussel gepleit voor een soepelere toepassing van artikel 16 van het tolerantieedict, om de Protestanten tegemoet te komen. Vanaf 1783 vinden we de eerste sporen terug van een Protestantse (Anglicaanse) gemeenschap te Oostende.

Tijdens de Amerikaanse onafhankelijkheidsstrijd hebben Oostendse Protestanten, die met hun schepen onder Oostenrijkse vlag voeren, een aanzienlijke rol gespeeld. Hierover kan U iets lezen in DE SMET J. "Le Culte Protestant à Ostende en 1784", "Annales de la Société d'Emulation de Bruges en 1937" (vol. LXXX, 6, blz. 146-150), en BALACE F.M. "Les Protestants Belges et la Guerre de Sécession à Bruxelles" (Vereniging voor de geschiedenis van het Belgisch Protestantisme, reeks V, aflevering 6, 1970).

In de Hollandse tijd ging het weer beter, en in september-oktober 1875 was het de legerpredikant Aitton reeds gelukt een gemeenschap te stichten. De koninklijke besluiten van 4 maart 1817 en 1 april 1817 hiëlden een eigenlijke erkenning in van een Protestantse gemeenschap. Met het koninklijk besluit van 28 april 1835 kreeg de Anglicaanse gemeenschap zijn eerste subsidie.

Vanaf 1856 kunnen we spreken van een Protestantse gemeentelid van de Bond van de Protestants Evangelische Kerken (was op 18 mei 1831 vorstelijk erkend).

In 1870 sticht Isebaert Auguste hier de zendingskerk (Belgisch Christelijke Zendingskerk). Hij was hier plaatselijk commandant, met de rang van kapitein - de colporteur Gijsbert Van Helden werd de eerste voorganger. Een gekend predikant was o.a. Jan Derk Domela Nieuwenhuis.

In 1969 werd deze kerk de Hervormde Kerk van België genoemd en in 1979 ging deze kerk op in de Verenigde Protestantse Kerk in België.

* * *

Geraadpleegde Literatuur

BACKHOUSE M., Dokumenten betreffende de Godsdiensttroebelen in het Westkwartier: Jan Camerlynck en tien zijner gezellen voor de Ieperse vierschaar (1568-1569), Koninklijke Academie van België, Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis CXXXVIII, 3de en 4de Aflevering, Brussel, Paleis der Academiën 1972

BACKHOUSE M., Hagepreken in het Vlaamse Westkwartier (mei-december 1566) De Franse NL'S, Jaarboek '84

BROUWER Fr. en DE JONG G., Nieuwe Geschiedenis der Nederlandse Beroerten, Tilburg '67

DECAVELE J., De Dageraad van de Reformatie in Vlaanderen 1520-1565, Bruxelles 1975

DECAVELE J., Historiografie van het zestiende-eeuws Protestantisme in België (Nederlands Archief voor Kerkgeschiedenis 62, 1, 1982

DE COUSSEMAKER E., Troubles Religieux du XVIIe Siècle dans la Flandre Maritime 1560-1570

DE MEIJ J.C.A., De Watergeuzen en de Nederlanden 1568-1572 Amsterdam 1972

DE SCHREVEL A.C., Recueil de documents relatifs aux troubles religieux en Flandre 1577-1584, Brugge 1921-28

- HALKIN L.E., Le Protestantisme en Belgique sous Charles-Quint, Bruxelles 1965 - Annales 63-64
- JANSSEN H.G., De Kerkhervorming in Vlaanderen, Arnhem 1868
Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, De Nationale Synode te Middelburg in 1581, Middelburg 1981
- PARKER G., Der Aufstand der Niederlande, München 1979
- PASQUINI J.N., Histoire de la Ville d'Ostende et du port, Bruxelles 1842
- PUTTEMANS A., La Censure dans les Pays-Bas Autrichiens, Bruxelles 1935
- SEPP C., Uit het predikantenleven van vroegere tijden, Leiden 1890, E.J. Brill
- TERLINDEN en BOLSEE, Recueil des Ordonnances des Pays-Bas, deuxième série 1506-1700, tome huitième - Règne de Philippe II, Bruxelles - Min. de la Justice 1978
- VANDAMME L., Geuzen in het Westkwartier, Werkgroep Westkwartier
- VERHEYDEN A.L.E., Anabaptism in Flanders 1530-1650, Herald Press Scottdale 1961
- VERHEYDEN A.L.E., De Hervorming in de Zuidelijke Nederlanden in de XVIde eeuw, Bruxelles 1949
- VERHEYDEN A.L.E., Geschiedenis der Doopsgezinden in de Zuidelijke Nederlanden in de 16de eeuw, Paleis der Academiën, Brussel 1959
- VISSER C.Ch.G., Luthers' Geschriften in de Nederlanden tot 1546, Van Gorcum, Assen 1969
- VLIETINCK E., Het Oude Oostende en zijne driejarige Belegering, Oostende 1897
- West-Vlaamse Gidsenkring, Brugge in de Geuzentijd, Brugge 1982
- WILLAERT L., Les origines du Jansénisme dans les Pays-Bas Catholiques, Bruxelles 1948

Bibliothèque de la Revue d'Histoire Ecclésiastique, Fascicule 47; Sources de l'Histoire Religieuse de la Belgique, Moyen âge et Temps modernes;

Bronnen voor de Religieuze Geschiedenis van België, Middel-eeuwen en Moderne tijden;

Actes du Colloque de Bruxelles, 30 nov.-2 déc. 1967 (Ie et IIe sections);

Publications Universitaires de Louvain, Bureaux de la R.H.E., Bibliothèque de l'Université, Louvain 1968

Alfons LAUREYS

ENSORIANA

TENTOONSTELLINGSCATALOGI

Muziek als inspiratiebron in de Belgische kunst XIII-XX eeuw. (tentoonstellingscat.), Brussel (A.S.L.K.), 1985.

In deze prachtige expositie is ENSOR vertegenwoordigd met "De verbazing van het masker Wouse" (kleurenfoto in catalogus op p. 144).

Op p. 162 komen we verder Léon SPILLIAERT tegen met "Wintermuziek" (Brugge, Steinmetskabinet).

Ook Edouard HAMMAN (zie De Plate 83/128) is er deze keer bij (p. 139-140) met "La dernière pensée de Weber", "Giacomo Meyerbeer" en "Le Parnasse musical". Nog een Oostendenaar in de lift ???

Aspecten van het symbolisme (tentoonstellingscat.), Antwerpen (K.M.S.K.), 1985.

In deze expo over grafiek van Belgische symbolisten vinden we zowel ENSOR als SPILLIAERT vertegenwoordigd met enkele nummers grafiek.

ENIGE RECENTE VEILINGSPRIJZEN

Christie's, New York, 07 mei 1985

- "Christus beledigd" (1886)
ets en droge naald; handgekleurd, laatste staat : \$ 3.300
- "Kleine bizarre figuren" (1888)
ets, droge naald en aquatint : \$ 1.045

Christie's, New York, 15 mei 1985

- "De Rode Kool" (1925)
olie op doek; 65,5 x 80 cm : \$ 55.000
- "Interieur met drie portretten"
olie op doek; 50 x 60,5 cm : \$ 88.000

Norbert HOSTYN

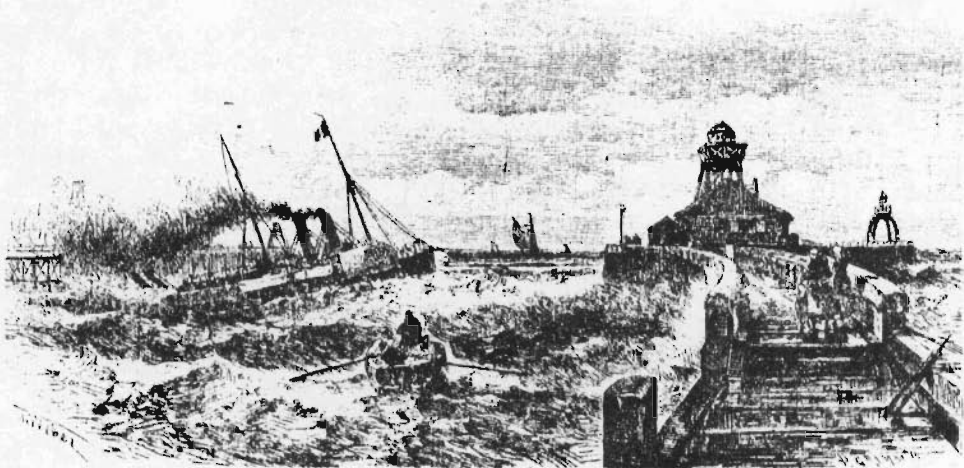
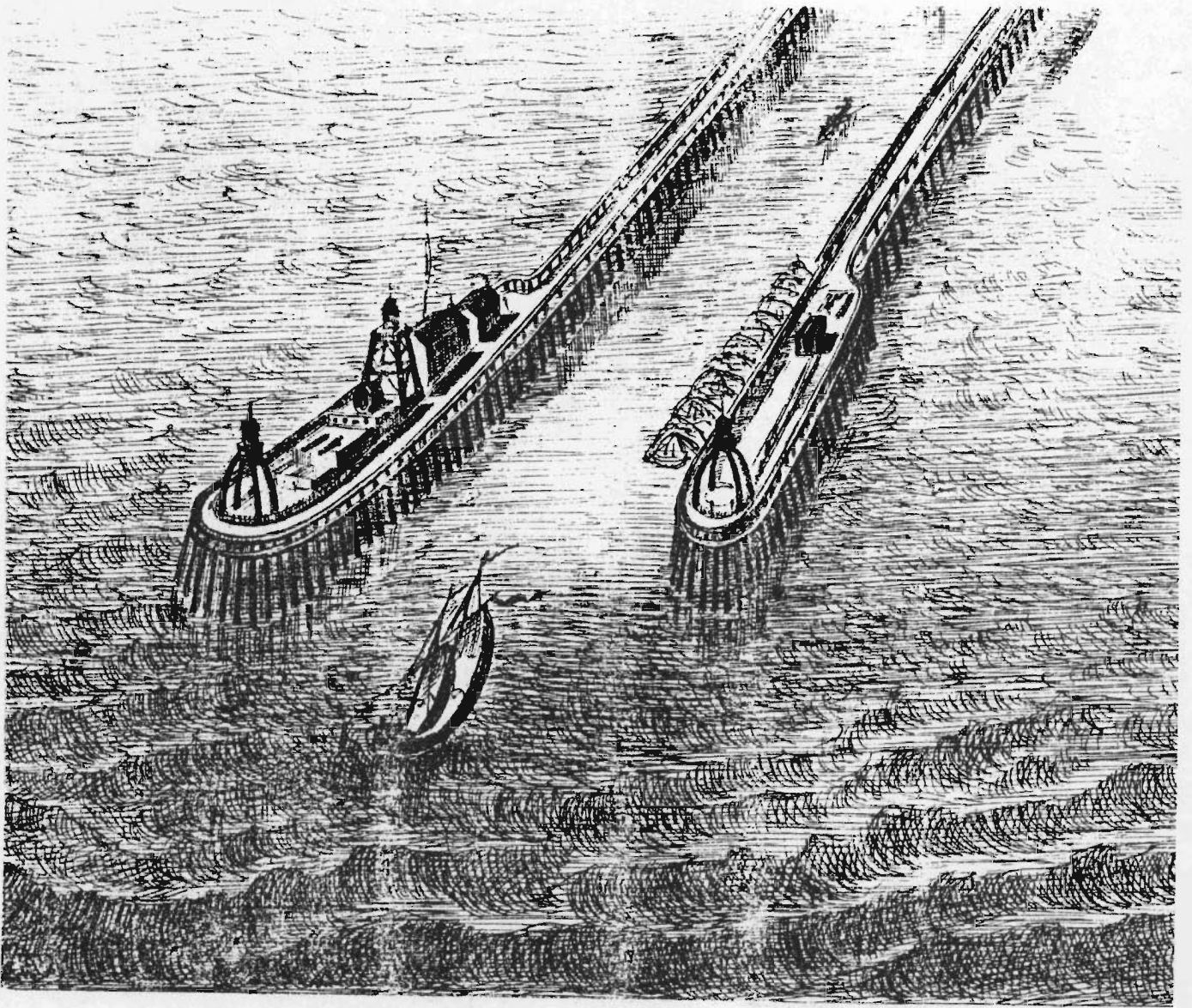
*-x-x-x-x-x-x-x-

BLI DE REPRODUCTIE : DE INGANG TOT DE OOSTENDSE HAVEN ANNO 1880

Deze keer reproduceren we een misschien niet zo interessant detail uit het luchtgezicht op Oostende van DE BRUGADAL : de toegang tot de havengeul anno 1880 of toch zo ongeveer.

Als vergelijkingsmateriaal bieden we u ook een meer traditioneel gezicht op dezelfde site uit ongeveer dezelfde periode : een xylogravure naar een schilderij van Theodore WEBER.

A. VAN ISEGHEM

Stende (S. 1014).

DE AFFAIRE DEGRAVE - RORIQUE

Aan de Faculteit van Letteren en Wijsbegeerte ; departement geschiedenis van de Kath. Universiteit te Leuven werd in september door Jean-Marie VANDAMME een verhandeling aangeboden tot het verkrijgen van de graad van Licentiaat in de Geschiedenis met als titel "De affaire Degrave-Rorique (1892-1935) van piraterij tot gerechtelijke dwaling - fait divers, geschiedenis en mythe".

De zaak van de gebroeders Degrave komt geregeld op het voorplan. Talrijke historische werken, geromanceerde verhalen en toneelstukken werden in de loop der tijd over het berucht Oostends broederpaar uitgegeven.

Om er maar enkele te vernoemen :

- E. Degrave : Le Bagne, 1901
- E. Degrave : Het proces en de gevangenschap der gebroeders Degrave (Rorique), 1901
- R. La Bruyère : Les frères Rorique, 1934
- Mémoire sur les frères De Grave, 1894
- J. Nells : De "Degraeve's"; onschuldig op de galeien of de marteling der twee gebroeders De Graeve. s.a.
- C. Van Cauwenberghe : De gebroeders Rorick-Degrave; drama in zes bedrijven, 1905
- J. Verne : Les frères Kip
- M. Jacquier : Piraterie dans le Pacifique; de Tahiti à l'île du Diable, 1973
- F. Labisse : Les frères Degrave ou les martyrs équivoques (in : Le Rouge et le Noir, 1935, nr 2)
- R. De la Croix : L'étrange aventure des frères Rorick (in : Miroir de l'histoire, 1955, nr 66)
- O. Vilain : De gebroeders Degrave (in : Langs de Oostendse kateien, p. 121-133), 1974

Met deze verhandeling bekwam J.M. VANDAMME een grote onderscheiding wat met een onderwerp uit de hedendaagse geschiedenis eerder zeldzaam is. Een exemplaar van die verhandeling is thans aanwezig in het fonds "OSTENDIANA" van de Stedelijke Openbare Bibliotheek van Oostende.

O. VILAIN

@ @ @ @ @ @ @ @ @ @ @ @ @ @ @ @ @

NIEUWE ENSOR-PRENTKAARTEN IN MUSEUM SCHONE KUNSTEN OOSTENDE

Volgende werken van ENSOR zijn nu in prentkaart te verkrijgen : "Gezicht op de tuin van de Herberg Tivoli" (prachtig jeugdwerkje), "Un bon coin chez moi" (laatste ENSOR-aanwinst van het Museum; schilderij uit 1938), "Slag der Gulden Sporen" (gekleurde ets), "Het grote dok te Oostende" (overschilderde ets), "Maskers en poppen" (schilderij uit 1936), tot slot het portret van ENSOR door Isidore VERHEYDEN.

Kostprijs 10 ₣ stuk.

Norbert HOSTYN

Succesvol hotelier en royalist (3)

Het prestigie dat A. Stracké genoot als hotelier en voorzitter van de Oostendse hoteliersbond spreekt ook uit het dubbele interview dat Valentin de MARCY (medewerker van La Meuse) van hem afnam in 1904 en 1905.

Bij het eerste interview werd A. Stracké gevraagd naar de factoren die de komst van de vreemde badgasten beïnvloedden. Onze hotelier antwoordde dat het seizoen overschaduwde werd door de industriële crisis, de Russisch-Japanse oorlog, de tentoonstelling van Saint-Louis (Missouri, U.S.A.) en de expo van Luik in 1905 (Car. 27 jul 1904).

In het tweede interview zei A. Stracké dat hij het matig seizoen van 1905 voorzien had. Als oorzaken van het gering succes verwees hij naar de expo van Luik, de nieuwe badplaatsen aan de Belgische kust en de kuuroorden in Duitsland en Rusland. Hij concludeerde met één van zijn stokpaardjes : het Oostends stadsbestuur moest veel meer reclame maken voor onze badstad. In een nabeschouwing vond Le Carillon dat Stracké overdreef : de grote hotels hadden heel goed gewerkt. Een schitterende clientèle had royaal uitgegeven. Wel was het slecht weer geweest eind augustus, maar het seizoen 1905 was beslist beter dan dat van 1903 en 1904 (Car. 24 oct 1905).

Het jaar 1905 was voor A. Stracké ook in andere opzichten niet onbewogen. Op 2 mei was hij met de "Princesse Clémentine" naar Dover gereisd om de hertogin van Orléans af te halen. Het was slecht weer en door het rollen van het schip was onze 59-jarige hotelier op het natte dek gevallen en had twee ribben gebroken. Bij zijn terugkomst in Oostende werd hij per koets naar zijn hotel gebracht waar hij het bed moest houden.

Nauwelijks een maand later werd Mevr. Stracké op de hoek van de Kerk- en Witte Nonnenstraat door een (toen nog vrij zeldzame) fietser omvergereden. Gelukkig zonder erg. "Excès de vitesse" constateerde de krant. Tegen de fietser werd in het politiebureau procesverbaal opgemaakt. (Car. 3, 4 juni 1905).

Diezelfde maand beleefde de menslievende museumbezitter nog ander emoties. Op het strand van Mariakerke, dicht bij zijn museum, waren drie kinderen van ca. 6 jaar met een bootje aan het spelen in een kil. Plots werden ze door een grote golf overspoeld. Enkele personen waaronder A. Stracké zelf - die vaak in Mariakerke was - kwamen toegesnel maar het duurde minuten voordat ze de kinderen uit het water kregen. En toen was het al te laat. Vergeeft poogde A. Stracké met twee leden van zijn personeel de kinderen weer tot leven te brengen. Daarop werden ze naar de gemeenteschool in de Raversijdestraat (vlakbij)gebracht waar A. Stracké met de bijgeroepen dokters MERCIER en VERHAEGHE nog gedurende twee uur nutteloze pogingen deden om de kinderen te redden. (Car. 20 juni 1905).

Het jaar 1905 bleef voor onze actieve hotelier druk tot het einde. In december vertegenwoordigde hij met de H.H. DE CLERCK, VERHOEST en RAICK onze stad op de culinaire expo van Brussel (Car. 21 dec 1905). Hetzelfde nummer van

de krant meldde dat A. Stracké pas teruggekeerd was uit Braunschweig waar het Internationaler Verein bijegekomen was. Volgens het rapport van onze hotelier waren er de hoge prijzen van het vlees besproken en de stijging van de algemene kosten.

Een een maand later had A. Stracké met de H.H. DE CLERCK en J. ELLEBOUDET, als afgevaardigden van de Oostendse hoteliersbond, in Groningen de viering van het 15-jarig bestaan van de Nederlandse hoteliersbond bijgewoond. Ze waren er schitterend ontvangen. Onze hotelhouder vertegenwoordigde er tevens het Internationaler Verein.

Op 17 juni 1906 kwam de hertog van Orléans met zijn gevolg in het hotel d'Allemagne logeren.

In november datzelfde jaar reisde A. Stracké naar Bulgarije, op uitnodiging van de regerende vorst aldaar (cf. De Plate, 1985, nrs 2,3,4 en 5). Een gebeurtenis waardoor weer eens het volle licht op onze Duitse Oostendenaar viel.

De volgende jaren had hij nog twee keer het genoegen twee belangrijke Duitse verenigingen in zijn adoptiefstad op te vangen.

Op zondag 14 juni 1908 kwam het filantropisch genootschap "Rat und Tat", uit Hamburg, met 300 man onze stad bezoeken. Ze werden hier begeleid door A. Stracké en in de foyer van het theater door burgemeester A. PIETERS verwelkomd (Car. 16 juni 1908).

Op zondag 29 juni 1913 loodste A. Stracké 245 man het Kölner Männerchor door Oostende. Ze werden op het stadhuis ontvangen door burgemeester LIEBAERT, schepenen VERHAEGHE en enkele gemeenteraadsleden. De burgemeester begroette de gasten in het Duits. Nadat het koor, dat 's avonds in de kursaal zou optreden, het Wahlspruchlied gezongen had, dankte de burgemeester A. Stracké door wiens toedoen het beroemde koor naar Oostende gekomen was. Hij was verheugd, zei hij, hem in aanwezigheid van zijn gewezen landgenoten te feliciteren om zijn toewijding voor Oostende. A. Stracké antwoordde dat hij gelukkig was veel voor zijn adoptiefstad te kunnen doen.

Op 1 maart 1910 werden de restauratiewerken van het Kaaistation en de pakketboten overgenomen door de Cie internationale des Wagons-Lits. Vele jaren had A. Stracké het beheer daarvan in handen gehad. Enkele dagen vóór de vervalddag werd een afscheidsfeest gehouden waarbij de dankbetuigingen vermengd waren met spijt. De officieren van de maaltboten schonken de ex-restauratiehouder een prachtige gravure van de Noordzee en het restaurantpersoneel overhandigde hem een artistiek uitgevoerde gouden medaille met als inschrift: "A M. Auguste Stracké, son personnel reconnaissant 27 février 1910". Op zijn beurt nu reikte A. Stracké aan ieder van zijn vroegere bedienden een diploma uit gehomologeerd door het Internationaler Verein (Car. 10 mar 1910).

Intussen was Strackés huwelijksleven sterk gewijzigd. Op 27 april 1909 stierf Anna Maria RAU, 76 jaar oud en gedurende 40 jaar de trouwe en werkzame levensgezellin van onze hotelier. Ze werd onder grote toeloop begraven in aanwezigheid

van burgemeester, schepenen, de meeste leden van de gemeente raad en van de hoteliersbond (Car. 27 apr en 01 mei 1909). Twee jaar later en wel op 30 mei 1911 hertrouwde A. Stracké met Catharina HOFFMAN uit Wiesbaden waar onze hotelier veel relaties had.

In de loop van 1912 nam de 66-jarige A. Stracké een belangrijke beslissing : om gezondheidsredenen zou hij aftreden als voorzitter van de Oostendse hoteliersbond. Op een bijeenkomst daarvan (10 mei) werd - bij afwezigheid van A. Stracké zelf - dat nieuws medegedeeld door zijn collega H. GILISSEN die de verdiensten van A. Stracké onderstreepte en voorstelde hem tot erevoorzitter uit te roepen en te zijner eer een feestje te organiseren. Het bureau ging dan naar de aftredende president om hem daarvan op de hoogte te brengen. A. Stracké ontving de bestuursleden hartelijk, bedankte voor hun beste wensen en verklaarde trouw te blijven aan de bond (Car. 11 mei 1912).

Eerst in november van dat jaar werd onze hotelier gevierd. Op de bijeenkomst van de hoteliersbond (11 november 1912) maakte vice-voorzitter GILISSEN (voorzitter A. DE CLERCK was ziek) bekend dat A. Stracké met algemene stemmen tot erepresident van de Nationale Federatie der hoteliers van België benoemd was. Een eer voor A. Stracké en voor onze bond, besloot GILISSEN. Na het applaus bedankte A. Stracké ontroerd (Car. 14 nov 1912).

Op zaterdag 30 november 1912 had het feest plaats waarop de deken van de Oostendse hoteliers royaal gehuldigd werd. In de salons van het hotel de la Couronne, gerund door Alb. DITTE, was "la crème de tout Ostende" zoals de verslaggever van Le Carillon schreef - bijeengekomen om "le vénérable doyen de nos hôteliers" te vieren, "une figure ostendaise notoire, choyée des grands de la terre". Aan de fijn gedekte tafels vol bloemen zaten 32 gasten en vertegenwoordigers van de pers. Het menu was "un petit chef-d'oeuvre d'élégance".

Huîtres d'Ostende
Consommé Mimosa
Crème de volaille à la reine
Filets de sole marquise
Selle d'agneau rôtie argenteuil
Pommes parisienne
Ris de veau bouquetière
Bécasses et bécassines roties fine champagne
Compote de reinettes
Foie gras Hûmmel
Glace plombières
Corbeille de fruits
Friandises

De opgewekte stemming werd verhoogd niet alleen door een orkest maar ook door een stapel telegrammen en brieven die door A. DITTE, secretaris van de hoteliersbond, voorgelezen werden. Er waren sympathiebetuigingen o.a. van A. LIEBAERT, burgemeester, A. DE CLERCK (voorzitter van de hoteliersbond), L. THOMA, G. MARQUET, Ed. DE CUYPER (directeur van de tramwaa- schappij), G. DHONDT (burgemeester van Blankenberge), van de voorzitters van de hoteliersbond van Blankenberge, Luik, Namen, Spa, Leuven, enz.

Een onvermijdelijk oratorisch steekspel volgde. In zijn openingsspeech beklemtoonde GILISSEN dat op dit feest een halve eeuw onverdroten arbeid verheerlijkt werd en hij overhandigde de feesteling een gouden gedenkplaat.

P. VERLINDEN, president van de nationale federatie begroette in A. Stracké "l'homme vénéré qui est la plus haute expression et la plus noble incarnation de la probité professionnelle".

Hierop kwam A. Stracké aan het woord "avec cette éloquence simple et grave". Hij overliep weer zijn lange loopbaan waarvan de hoofdmotieven - schreef de verslaggever - hem in staat stellen de ontwikkeling van de hotelnijverheid in Europa samen te vatten.

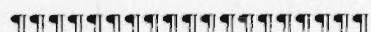
Daarna werd aan A. Stracké hulde gebracht door schepen VERHAEGHE, in naam van het stadsbestuur, door de H. QUITTELIER uit Antwerpen en door Alb. BOUCHERY die A. Stracké speciaal bedankte in naam van de pers "dont M. Stracké est le trop modeste mécène". Hij sprak daarbij de hoop uit dat A. Stracké zijn autobiografie zou schrijven tot stichting van de latere generaties.

Baron de VRIÈRE bracht een hoffelijke toast uit op Mevr. Stracké (nl. Cath. HOFFMANN). (Car. 3 dec 1912).

Dat was het laatste uitgebreid huldebetoon dat A. Stracké te beurt is gevallen.

(wordt voortgezet)

Germain BILLIET

OOSTENDSE EX-LIBRISSEN (III)

In "De Plate" van 1983 (p. 230-233) lieten we een 11-tal en in 1984 (p. 194-195) een 5-tal ex-librissen van Oostendse boekenliefhebbers met een kleine verklaring verschijnen.

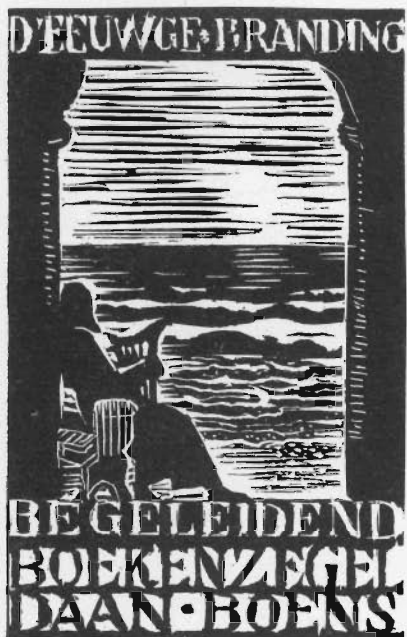
Thans laten we voor de derde keer een kleine reeks met een 4-tal Oostendse ex-librissen afdrucken.

1. Daan BOENS : de muze van de dichtkunst kijkt naar "d'eeuwige branding". D. BOENS was dichter en gedurende enkele jaren Oostends volksvertegenwoordiger (meer dan waarschijnlijk is de houtsnede van hemzelf, want hij tekende en schilderde eveneens, vooral in zijn laatste levensjaren) ;
2. Lilliane VANDENBROUCE : een typische ets van de kunstenaress zelf, die zoals op veel van haar kunstwerken een surrealistisch beeld van verlaten rustbank met een ver staketsel laat zien ;
3. Eugeen EVERAERTS : gewezen stadsbibliothecaris te Oostende (tot 1919), later bibliotheek-assistent te Rotterdam. Men ziet de wapenschilden van Rotterdam en Antwerpen (dit laatste is een vergissing en had Oostende moeten zijn). 1880 is het geboortjaar van E. Everaerts.
(pentekening van Albert SCHRÖDER)
4. Anne-Marie POLLET : boeken, zeepaardjes en het wapenschild van Oostende. A.M. Pollet maakte voor het Vormingsinstituut te Oostende, afdeling "Antiekhandel", een eindwerk met als titel "Het Belgische ex-libris".
(pentekening F. LASURE)

Wie nog andere Oostendse ex-librissen kent of bezit kan ons dit altijd melden. Hiervoor onze dank bij voorbaat.

Omer VILAIN

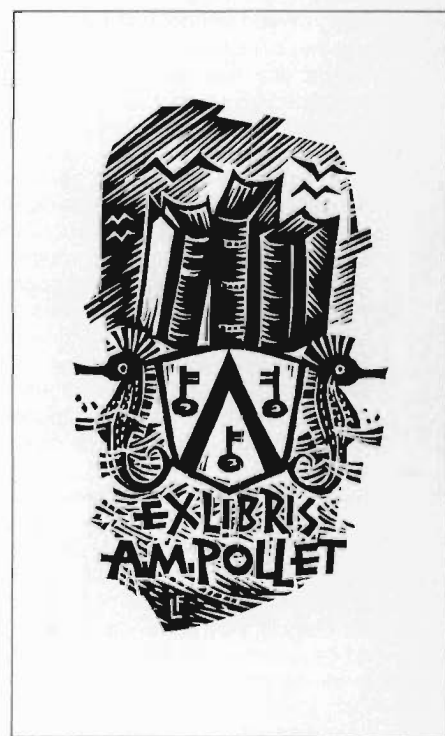
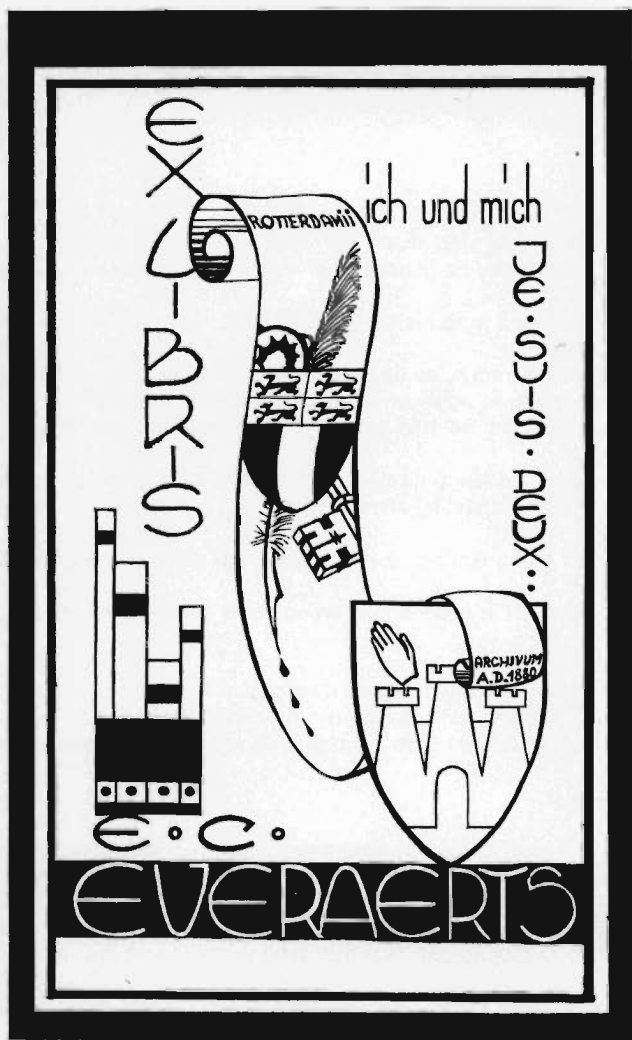
OOSTENDSE EX-LIBRIS

↑
1
3
↓

↑
2
4
↓

THE COMMENTARIES OF SR FRANCIS VERE

SLAG VAN OOSTENDE (4)

Niet lang daarna overkwam de Heer van Chastillon een ongeluk: wanneer hij met kolonel Utenbruch en andere bevelhebbers op de hoogte van het hoofdwerk of Sand-hill was, werd zijn hoofd afgeslagen door een kanonkogel, juist boven de tanden. Zijn hersenen waren op kolonel Utenbruch's rechterkaak uiteengespat. Deze richting was meer dan waarschijnlijk gekomen door de zeldzame hand die meer dan eens tijdens het beleg een kogel afschoot in de muil van een geladen kanon.

Deze goede richtinggever, zo hij dit bedoeld uitvoerde, wanneer een soldaat van de stad een pas gekocht brood in de hoogte hield, schoot de bovenste helft af, waarbij de onderste helft in de handen van de soldaat bleef.

Die zei dan, gezien hij niet gewond was, dat dit een goed gericht schot was, daar het beste deel van het brood in zijn handen bleef.

Op de 19e september was de genezen generaal Vere vanuit Zeeland teruggekomen in de stad. Hij vond er 2000 Engelsen, 20 groepen Fransen, Walen, Schotten en Friezen die bij zijn afwezigheid de stad vervoegd hadden.

Na zijn aankomst nam hij direct de versterking van de stad in ogenschouw, en verenigde de zuid-en westelijke zijden om meer zekerheid te verwerven en ook meer beveiliging tegen het water van de winterse stormen.

De vijand, ziende dat de stad dag na dag sterker werd, nam een oud vers tot vrijgeleide "dolus an virtus quis in hoste requirat?": "Wie zal bij de vijand willen onderzoeken wat list is of wat moed?"

Voor dat doel keerde N. Conisby, een Engelsman die lang gediend had als kapitein van het voetvolk terug langs Frankrijk naar Engeland, waar hij zijn vrienden overtuigde met aanbevelingsbrieven aan Sir Francis Vere, om opgenomen te worden in zijn gezelschap, wat de generaal niet kon weigeren, zo een "gentleman" met aanbevelingen.

Deze verrader die zo binnen Oostende kwam, nam snel zijn taak op, en ontving iedere week brieven van de vijand. Hij werd zo op de hoogte gebracht van de gebeurtenissen in de stad. Aldus voerde hij ook de van hen gekregen instructies uit.

Om zijn brieven gemakkelijker aan de vijand te kunnen bezorgen, droeg hij die brieven in een gebroken schip- door de vijand gezonken bij het begin van het beleg-, dat op droge grond tussen de stad en het kamp lag.

Daar werden die brieven bij nacht met een kleine boot afgehaald, en beantwoord en ook beloofd.

Wanneer dit ontdekt was, had hij reeds vier man in zijn verraad betrokken, waaronder een sergeant. Die sergeant die mistevreden uit de gevangenis kwam, had Conisby ontmoet die hem wijsgemaakt had dat hij zijn bevrijder was.

Om die reden zwoer de sergeant dat hij wraak zou nemen, zelfs ten koste van zijn leven. Conisby die veronderstelde dat hij de ware man voor het ware doel gevonden had, vertelde hem dat die wraakmaatregelen binnen zijn mogelijkheden lagen, zonder zijn leven te verliezen, en met bevordering in de toekomst.

De sergeant begon naar die woorden te luisteren en scheen het advies te volgen.

Conisby deed hem de eed afleggen en gaf zichzelf bloot.

Hij vroeg om het vuur aan het munitiemagazijn te leggen; daartoe bezat hij poeder, lood en ontstekingsmiddelen.

De sergeant wilde die gemakkelijke taak op zich nemen, daar hij dikwijls in dit poedermagazijn kwam om poeder voor de soldaten te halen. Conisby stelde hem ervan op de hoogte dat er meer betrokkenen waren, en dat eens de twintig bereikt, het plan tot uitvoer zou gebracht worden.

De brand in de magazijnen zou de aandacht afleiden, en zo zou de vijand de stad invallen.

De sergeant vroeg Conisby nogmaals de zekerheid van de beloning, trok naar de generaal en vertelde het verraad van Conisby, de reden waarom Conisby naar Oostende gekomen was, enz.

Toen dit verraad gefaald had, was de enige hoop van de vijand om de stad in te nemen gelegen in het afsluiten van de haven. Zo was het onmogelijk om voedsel en wapens bij de belegerden te brengen.

Tot dat doel was de oude haven op de westzijde van de stad nutteloos geworden, en de verdediger maakte een nieuwe haven op de oostzijde van de stad. Dit zag de vijand met lede ogen aan, en zo kwamen er opnieuw schepen Oostende bevoorraden.

Niets anders bleef de vijand over dan in overrompeling, met grote mankracht, de stad in te nemen, en daarop legde hij zich nu toe, maar keren we terug in de stad.

Een Frans "gentleman" gaf geen gevolg aan het bevel van zijn sergeant, en werd, na een groot tumult, in de gevangenis gebracht. Acht dagen later veroordeelde de Raad van Oorlog hem tot de dood, maar omdat hij afkomstig was van een goed huis, drongen alle Franse kapiteins aan bij Vere om zijn leven te sparen.

Dit werd toegestaan op voorwaarde dat hij de sergeant om vergiffenis vroeg binnen de acht dagen. Dat wilde hij niet, en werd voor het executiepeleton gebracht, opgebonden aan een paal.

Wanneer hij de haakbusschietters zag, gereed om hem neer te schieten, en in doodsangst, vroeg hij de sergeant om vergiffenis, wat hij bekwam, en zo werd hij vrijgelaten.

Een voorbeeld van moed is het volgende voorval tijdens het beleg.

Een Engels gentleman van 23 jaar oud, was een arm afgeschoten door een kanon. Hij nam de afgeschoten arm op, en bracht die bij de geneesheer waar hij hem toonde met de woorden: "Bewaar die arm, die bij de maaltijden zijn vriend hielp".

Op 14 december, vroeg in de morgen deden de belegeraars een scherpe aanval op de Engelsen, dit wordt verhaald door iemand die er bij was.

Sir Francis Vere was op geweest gedurende de nacht, en nam zijn rust.

Hij hoorde het alarm en zag onmiddellijk het gevaar in.

Hij trok zijn kousen aan, met zijn zwaard in de hand en half gekleed, trok hij met de soldaten en kapitein Couldwell in de versterking.

Daar vond hij zijn eigen compagnie en streed mee tegen de piekeniers. De luitenant-colonel Proud sloeg de punten van de pieken af, en de vijand werd teruggeslagen.

Sir Francis Vere beval de soldaten om stro van de hutten te nemen en daarvan zwepen te maken die de borstwering verlichtten en zo de vijand in het licht bracht. Meteen werd dit brandend stro op hen neergeworpen, wat hen deed vluchten met het verlies van 500 manschappen die aan de voet van de versterking bleven liggen.

Dan vroeg Sir Francis Vere mij: "Boy, trek even mijn sokken op, span mijn kleren aan", en ging terug naar zijn legerplaats om de verloren rust in te halen.

DE DOOD VAN EEN INRICHTING

Toen Honoré BORGERS op 30 mei 1911 de directie van de Mont-de-Piété (Berg van Barmhartigheid) overnam, kwam hij aan de leiding te staan van een bloeiende inrichting : in Oostende wemelde het van groothertogen en bejaarden, die (na Fortuintjes in de Kursaalspeelzaal te hebben verloren) hun zilverwerk, bontjassen, juwelen e.d.m. in pand gaven. Die panden kochten ze niet steeds - weer af, wanneer vers geld uit Oost-Europa het verspilde kwam vervangen. De vissers - véél armer ! - konden slechts klederen en kleine kostbaarheden verpanden. Maar alles samengenomen was dat een belangrijke verhandeling van gelden : 1911 liet een batig saldo van 4.089,08 ₣, met een in-casso van 46.358,60 ₣. In 1912 en 1913 was het wat minder : resp. 37.184,02 ₣ en 44.813,20 ₣ - allemaal goudfranken natuurlijk.

Na Wereldoorlog I devalueerde de frank en steeg de geldwaarde van goederen en diensten, m.a.w. het leven werd lastig, óók voor de Mont-de-Piété.

Hij kreeg in 1924 wel een nieuwe, financieel klinkende benaming. Openbare Kas van Leening, maar dit veranderde niets aan de hachelijke toestand. De O.K.L. beschikte niet over voldoende bedrijfskapitaal om behoorlijk te werken, en Honoré BORGERS moest aan zijn Bestuurscommissie vragen een lening aan te gaan. De Gemeenteraad stemde daarmee op 11 april 1924 in, en het Koninklijk Besluit van 07 januari 1928 machtigde tot aanvragen van een hypothecaire lening bij de A.S.L.K., ten bedragen van 80.000 ₣ (wat wel véél was) tegen de toen laag geschatte interest van 4,60 %. Maar deze geldinspuiting hielp niet, en de O.K.L. boekte mali : 5.511,03 ₣ in 1925; 10.549,55 ₣ in 1926; 3.322,71 ₣ in 1927; 33.416,42 ₣ in 1928. Toen die afrekening op 15 maart 1929 aan de Gemeenteraad voorgelegd werd deelde schepen van financiën VROOME de becommernis van de Bestuurscommissie mede, nml. dat "de Commissie van de Openbare Kas van Leening niet zonder becommernis de toekomst tegemoet ziet. Gering bedrijfskapitaal en steeds hooger loopende onkosten belemmeren hoe langer hoe meer haar werkzaamheden". In 1929 boekte de O.K.L. een mali van 33.416,42 ₣ (in 1930 zou het 54.862,78 ₣ worden !). De Bestuurscommissie legde het lot van de O.K.L. in handen van Burgemeester en Schepenen. Het College aarzelde niet, en op 14 maart 1930 stelde het aan de Gemeenteraad voor de O.K.L. te laten verdwijnen. In de volgende zitting, 18 april 1930 viel de hakbijl : de Gemeenteraad besloot "de Openbare Kas van Leening" af te schaffen (1)

Van nu af ging alles vrij vlug, de wettelijke voorgeschreven weg volgend (2). De O.K.L. zou haar werkzaamheden per 31 december 1930 stop zetten, en op 06 maart 1931 besloot de Gemeenteraad het overblijvend kapitaal, zegge 38.828,73 ₣, voorlopig in de stadskas te storten. In zijn zitting van 24 juni 1934 besloot de Gemeenteraad de goederen van de O.K.L. aan de Commissie van Openbare Onderstand over te maken. Maar de C.O.O. stond daar niet op te branden, en op 20 oktober 1934 moest de Geverneur de C.O.O. "aanraden" de "gift" te aanvaarden. Onderlussen waren de schulden van de O.K.L. vereffend. De resterende eigendom bedroeg 1) het gebouw Londenstraat, 9 met inboedel, 2) een som van 14.772,03 ₣.

De 26 november 1934 bezweek de C.O.O. onder de druk van buitenuit, en stemde in met de overname der eigendommen van de O.K.L. Zéér vlug, de 14 december 1934, in de eerstvolgende zitting beval de Gemeenteraad de overschrijving.

Honoré BORGERS bleef in dienst tot 31 september 1931, om de likwidering uit te voeren. Voor die negen maanden kreeg hij 27.315,75 Fr. Maar hij moest er op wachten : de Gemeenteraad besliste dit pas op 06 april 1934 (3).

Opmerkelijk : uit de nochtans uitgebreide notulen in het Oostends stads Bulletin blijkt, dat geen één gemeenteraadslid, al was het met een woordje van dank, - bezorgheid uitte om de toestand van het personeel. Honoré BORGERS kreeg wel een straat. Maar hij heeft het nooit geweten.

J.G. DE BROUWERE

- (1) Echo d'Ostende vermeldt dit op 23 april 1930, en maakt op 11 maart 1931 voor het laatst gewag van de O.K.L.
- (2) Het statuut van de Berg-van-Barmhartigheid werd vastgelegd bij Wet van 30 april 1848. In Oostende werd de benaming O.K.L. gewijzigd bij K.B. van 08 mei 1924, in uitvoering van de Wet van 17 november 1913. De Oostendse Berg-van-Barmhartigheid (Mont-de-Piété) niet verwarren met de Mons Caritatis (Mont-de-Charité) !
- (3) De gegevens die aan de basis van dit artikel liggen zijn alle te vinden in het Bulletin administratif de la ville d'Ostende, en zijn voortzetting, makkelijk op de data terug te vinden.

¶¶¶

HET MUZIEKFESTIVAL VAN MARIAKERKE-BADEN in 1914

Op zondag 21 juni 1914 organiseerde het Feestkomiteit van Mariakerke-Baden, ter gelegenheid van het 20 jaar bestaan van de FANFARENMAATSCHAPPIJ een "GROOT MUZIKAAL FEEST".

Er was te zelfder tijd een bijzondere "verering" voor de Voorzitter en stichter van de fanfarenmaatschappij Mr. Ch. KESTELOOT, gemeenteraadslid en mede-stichter en kommissaris van het Feestkomiteit.

Charles KESTELOOT was geboren te Mariakerke op 24 januari 1854, hotelier, liberaal gemeenteraadslid en schepen van Mariakerke.

1914 was bijgevolg voor Ch. KESTELOOT zijn 60e geboortejaar en bijgevolg een reden te meer om een bijzondere "verering".

Het Muzikaal Feest

Het werd een hele muzikale gebeurtenis. Niet minder dan 13 muziekkorpsen namen aan de feestelijkheden op Mariakerke deel, samen meer dan 500 uitvoerders ! Hierbij zijn dan niet medegerekend de bestuursleden, supporters zonder de "controlerende eega's" te vergeten.

In de voormiddag moesten de deelnemende maatschappijen een uitvoering verzorgen op één der drie kiosken die als volgt opgesteld waren : één op de Zeedijk en op de wijk Barriere : één aan de Tramstation en één op de Nieuwpoortsesteenweg.

In de namiddag werd een optocht gevormd met de feestvierende maatschappij op kop. Samenkomst op de wijk "Elektriek" (North laan), vertrek te 15 u. langs de "avenue North", daarna Nieuwpoortsesteenweg, Aartshertogstraat, Zeedijk en Raversijdestraat.

Aan de overheden en de afgevaardigden van iedere maatschappij werd een "hartelijkste welkomstgroet en eere wijn" aangeboden bij het voorbijtrekken van het Hotel de la Plage. Daarna trokken de "achtbare uitgenoodigden" stoetsgewijs naar het lokaal : "Hotel des Dunes", eveneens in de Raversijdestraat, voor de "huldebefoging".

Dit alles en nog veel meer werd aan het geëerd publiek medegedeeld door middel van een plakbrief van 1 m. x 3 m., door vriend André LIBIN welwillend ter kennisgeving medegedeeld (1)

De deelnemende maatschappijen

Wat ons interesseert en wat wij van de plakbrief vernemen zijn de namen van de maatschappijen die aan de viering deelnemen.

Daar was eerst en vooral het feestvarken : de Muziekmaatschappij FANFAREN VAN MARIAKERKE (gesticht in 1894 door Charles KESTELOOT) en met als voorzitter Ch. KESTELOOT en bestuurder J. DORCHAIN.

Deze maatschappij treedt samen op met de "zang- en toneelmaatschappij "'t ZAL WEL MOETEN GAAN", die zeer waarschijnlijk dezelfde stichter, voorzitter en bestuur heeft als de Fanfaren van Mariakerke.

Het aantal deelnemers van beide voorgaande maatschappijen werd niet medegedeeld op de plakbrief.

Andere muziekmaatschappijen uit Oostende waren :

- de PHILHARMONIE - met 30 uitvoerders en als voorzitter A. VAN DE SANDE en bestuurder E. PIERKOT.
- Fanfare JONGE TURNERS - met 40 uitvoerders, voorzitter A. VAN ELSLANDE, bestuurder A. MOUQUÉ
- DE ACCORDEONISTEN - met 30 uitvoerders, voorzitter H. PANESI, bestuurder F. BOGAERT.

Het is wel interessant even te kijken welke muziekverenigingen uit de omtrek eveneens aan het festival deelnamen.

uit Klemskerke	: Fanfare Kunst en Vermaak met 22 man
Veurne	: Kon. Harmonie St. Cecilia met 63 man
Leffinge	: Fanfare St. Cecilia met 42 man
Gistel	: Fanfare St. Cecilia met 35 man
Lichtervelde	: Koninklijke Fanfare St. Cecilia met 55 man
Nieuwpoort	: de Philharmonie met 45 man
Middelkerke	: Harmonie de Eendracht met 50 man
Couckelare	: Fanfare St. Cecilia met 30 man
Moere	: de Orpheonisten met 26 man

Met zoveel (liberale ?) vereerders van St. Cecilia zal het waarschijnlijk een prachtig weertje geweest zijn : een zomertje van vóór de eerste wereldoorlog !

De mannen die voor de organisatie zorgden

Het past hier ook de namen ter vereeuwigen en kenbaar te maken van de mannen die hun schone zondag opgeofferd hebben om voor de organisatie en orde te zorgen. Er komen bekende namen in voor :

- Arthur VAN DYCKE, was voorzitter van het Feestkomiteit Mariakerke, de sekretaris was Charles DEWITTE
- als kommissarissen hadden we :
J. BALTUS, L. MAERTENS, Ch. DIERICKX-VISSCHERS, Al. VANDENBERGHE, W. HURSEL, Oscar ALLEYN, H. SCHARLAEKEN, L. JONGBLOET, Henri VAN CAMPO (1), Benjamin TRAVERS, Aloïs AVEREYN en Florent DEVRIESE

Wanneer kunnen wij nog zoveel mensen samen brengen om iets (belangloos) te helpen organiseren ??

"ZIJ SPEELDEN SLECHTS ÉÉN ZOMER"

Minder dan twee maanden later werd ons land meegesleurd in een oorlog die meer dan 4 jaar zou duren.

Jef KLAUSING

(1) H. VAN CAMPO was de drukker van de plakbrief, waarvoor zijn degel wel iets té klein was, zodat de affiche in twee delen moest gedrukt worden en daarna tot één stuk samengeplakt.

¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥

EVEN UW AANDACHT VOOR...

HISTORISCHE CURIOSA IN ONS HEEMMUSEUM

Nu en dan vestigden we de aandacht van onze leden reeds op enkele interessante of eigenaardige objecten te zien in ons heemmuseum : zaken waar men misschien achteloos aan voorbij gaat bij een bezoek, het oog vermoeid door een te veel aan indrukken.

Deze maand nog een paar items om even bij stil te staan :

EEN REEKS HERINNERINGEN AAN 1830 :

Medaillon met een beeldenaar van Koning Leopold I, 2 medailles 1830, de sleutels van de Stad Oostende door Burgemeester LANSZWEERT symbolisch aan Leopold I aangeboden bij diens blijde inkomst te Oostende op 17 juli 1831, tenslotte een zilveren plaat van een ere-geweer, op 1 oktober 1830 aangeboden aan visser Jacques BLOCK, die samen met Michiel VAN DE KERCKHOVE 2 Hollandse agitators had aangehouden.

Dit alles gevat in een houten, gesculpteerd kader.

(deze souvenirs aan 1830 staan reeds beschreven in Carlo LOONTIENS boekje "Le Fort Napoleon" op p. 102-103).

EMBLEEM VAN DE MAATSCHAPPIJ "CONCORDIA" ANNO 1840

Johannes de Doper, als asceet in de woestijn, gehuld in een kemelharen kleed. Links het lam en rechts de kruis staf met wit-rode wimpel; de heilige is gezeten op een rots.

olieverf op koper; 55,5 x 55,5

opschriften : H. JOANNES/I/BAPTISTE/O/4
MAATSCHAPPIJ/8/CONCORDIA

Het schilderij is ruitvormig opgevat en is anoniem.

KERMIS TE MARIAKERKE ANNO 1839

Centraal staat een herbergscène. Eronder een duinenlandschap met personages die zich begeven aan allerlei volksspelen (o.a. ringwerpen). Boven het centraal tafereel : een ovaal medaillon waarin een gezicht op een hoevecomplex en de O.L.V. ter Duinenkerk.

Links en rechts ervan, in ronde medaillon : 1839

Naast het centraal deel links, een ovaal medaillon waarin een minnend paartje bij maanlicht. Rechts : huisbezoek bij de geliefde. In de vier hoeken ronde medaillons : links boven : herbergkrakeel; links onder : stalscène; rechts boven : herbergscène; rechts onder : vrolijk koppeltje.

olieverf ; 30 x 41

anoniem meester.

herkomst : in 1975 door De Plate aangekocht bij een privé-persoon.

EMBLEEM DER "ANCIENS FRÈRES DE L'EMPIRE FRANÇAIS - OSTENDE" 1846

Een oudgediende in burgerkledij, met een linker houten been, de Franse driekleur houdend. Achter hem een rots (Sint-Helena symbolisch weergegeven ?), waarop de figuur van Napoleon.

Op de rots de inscriptie : HONNEUR ET FIDÉLITÉ

olieverf op hout : 53 x 54

opschriften : ANCIENS FRÈRES D'ARMES DE L'EMPIRE FRANÇAIS
1846 - OSTENDE

Het schilderij is ruitvormig opgevat, en is anoniem.

PORTRET VAN PIERRE BREYNAERT

Pierre BREYNAERT was de voorzitter van de Oostendse maatschappij der Napoleonisten. Hij was gehuwd met Marie DONSE en woonde in de Sint-Jorisstraat, 13. Hij stierf 67 jaar oud - op 5 maart 1863.

Rond de hals en op zijn jas draagt BREYNAERT diverse napoleontische eretekens.

olieverf op doek ;

anoniem meester.

- Bibl. : Carlos LOONTIENS, Le Fort Napoléon. Son histoire
Le musée. Catalogue descriptif illustré, s.d.,
 s.l., p. 155.
 Georges SOYER, Le drame révolutionnaire et Napoléonien à Ostende, Oostende 1928.

Genoemde stukken worden deze maand voor de gelegenheid speciaal in de kijker geplaatst.

Norbert HOSTYN

ANTIkwARIAATSPRIJZEN EN HET STEDELIJK KUNSTPATRIMONIUM

In oktober had te Brussel een openbare veiling plaats van bijna uitsluitend oude boeken.

We hebben enkele prijzen genoteerd van boeken die voor Oostende van belang zijn.

Grégoire LEROY : James Ensor (1922) (een tweede exemplaar ging eveneens tegen hetzelfde bedrag van de hand)	14.000 Fr.
Ludovico GUICCIARDINI : Description di tutti i Paesi Bassi (1581)	92.000 Fr.
Belagerung von Ostende. Journal (1604)	55.000 Fr.
Christophe de BONOURS : Le mémorable siège d'Ostende (1604)	11.000 Fr.
Album Souvenir d'Ostende (ed. F. Claassen, Ostende)	22.000 Fr.
Edward VLIETINCK : Het oude Oostende en zijn driejarige Belegering (1897) (een tweede exemplaar werd verkocht voor 2.000 Fr)	2.600 Fr.
Hugo DE GROOT : Nederlandsche jaarboeken en historiën (1681)	20.000 Fr.
Louis GUICCIARDINI : Description de tous les Pays-Bas (1582)	65.000 Fr.
Raoul BLANCHARD : La Flandre (1906)	9.000 Fr.
Antonius SANDERUS : Flandria illustrata, 3 vols (1732)	210.000 Fr.
Giuseppe GAMURINI : Della guerra di Fiandra, libri VI (1609)	12.000 Fr.

Al die prijzen moet men nog verhogen met 21 %. Met trots kunnen we melden dat van al de hogervermelde werken minstens één exemplaar in het fonds "OSTENDIANA" van de Stadsbibliotheek aanwezig is.

Evenwel bezit de Stadsbibliotheek niet het exemplaar van GUICCIARDINI : Description... uit 1581, maar wel een EERSTE uitgave van 1567, alsook nog een Nederlandse vertaling van 1648.

Dit zijn maar enkele werken uit het fonds "OSTENDIANA", maar het is al vast een bewijs dat het cultuurpatrimonium van de Stad zeker niet te onderschatten is.

Omer VILAIN

blad 29 v :

Den 8 februari 1794

Het Magistraat ende raed der stede en Port van Oostende
Aen

De Swarte Susters

Het Magistraet ende Raed van Oostende verzouckt III van
op hedent ten stadthuize over te brenghen eene note van
alle het silver en goudwerk hoegenaemt, toebehoorende aan
de Kercke.

Actum Int Collegie 22 fructidor 2e Jaer der Republ

Bij ordonnantie

(Signé) J De Coninck

blad 30 r :

Bourg-maitre et Echevins de la ville et port d'Ostende
requierent et pas moins ordonnent aux Soeurs noires de
cette ville, de délivrer incessamment pour les besoins des
commissaires de la république française, quatre traversins
et quatre oreillées, a la première demande du citoyen Thuys
L'ainé, a peine d'exécution militaire, ainsi requis et
ordonné ce 2 thermidor l'an 2 de la republique française

par ordre

Singée Van Lerberghe

Den onderschreeven Directeur van het militaire hospitaal
binnen deese stadt requireert het gemeente der swarte susters,
aen den brenger deeser te laeten volgen alle het wit lijnwaet,
tot het maecken van bandagien ende compressen mitsgaeders
al het pluk, het gonne sij ter ... zijn hebbende alles
ten dienste van het gezijde hospitaal.

Ostende 5 July 1794

(Get) Jacobus de Knuyt

blad 30 v :

Bekenne ontfangen te hebben van de Religeusen Swarte suster
vier pluymen hooftpuitten (sic) ende vier oorkussen ten
dienste van de fransche republique par requisitie van het
magistraet.

Ostende 20 Julli 1794

(Signé) Thuys L'ainé

blad 31 r :

1794

In het jaar 1794 als wanneer de fransche wederom in vlaanderen
en brabant gekomen zijn ende stad Oostende gedreigt wierd
met een bombardement zijn ik met de bijzonderste effecten
benevens vijf van onze religieusen gevlucht op den 16 Juni
met een visschers chaloupe naar Zeeland, waar wij zamen

verbleven zijn tot 16 November, wanneer Zuster Francisca, Zuster Petronille, Zuster Anna Theresia, zich in groote pryckelen begeven hebben op de reize naar Oostende, waar zij gelukkig gearriveert zijn den 25 ditto.

1795

Den 6 februari 1795 heeft den franschen Generaal Michand met d'heeren staten van Zeeland gecapituleert, welken tijd ik met Zuster Marie en Zuster Marianne, ons bevonden tot Middelburg, is er daar een decreet uitgegeven dat alle gevlichte persoonen, zich binnen de vijftien dagen van daar moeten verwijderen, waar aan wij niet en hebben kunnen voldoen, ter oorzaak van mijn onpasselijkheid, aldaar hebbe moeten verblijven met de twee voormelde zusters, tot den 10 Maart, wanneer wij van daar vertrökken zijn, en ten zelve dage gearriveert zijn binnen Gent, na eenige dagen daar verbleven 't hebben, zijn de twee zusters afgekomen naar Oostende in ons Klooster, 't gonne dien tijde was, onder een exorbytante contributie van vijftien duizend guldens vlaems courant, 't welck d'oorzaak was dat ik mij ophiel binnen de stad Gent tot den 19 Maart 1700 zes en negentig, wanneer ik den blijden oogenblik had van in mijn Klooster te zijn, maar mijne blijdschap en heeft van geene deure geweest.

blad 32 r :

D'Office

L'an 3me de La Repub française Le deux termidor à trois heures de releve nous soussignés Officiers municipaux de la Commune d'Ostende accompagné de L'adjudant major de Laplace Le françois en l'absence du commandant temporaire, nous nous sommes transportés successivement dans le couvent des soeurs noires pour en conformité de l'arrette de repress du peuple en datte du 26 messidor et de la Circulaire de l'arrondis de la flandre orientale du 29 d° constater la juste quantité des fruits et legumes de toutes espece, murs ou en croissance qui s'y trouvent et dont la moitié doit servir aux malades de l'hospi militaire suivant la teneur du dit arrette, à quel effet nous avons procedé en presence des religieux et individus des dites communautés comme suit savoir

Couvent des Soeurs Noires

legumes murs	fruits murs	legumes en croissance	fruits croissance
une partie de la salade Deux couches des carotes	Néant	quatre couches de pois huit partie d'arri cots cent cinquante choux fleurs Une couche de choux rouges	vingt quatre arbres à fruits tant poires que autres tous peu chargés

Ainsi fait date et lieu que Dessus / Etaient signés J. De Clerck J Lenoir & Le françois
Pour copie conforme
Par ordre / J De Coninck
Int

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - LXXXXI : E. LACROIX

Uit Brugge afkomstig, kwam hij omstreeks 1780 te Oostende wonen. Voor het kerkje van Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen schilderde hij in 1787-1788 10 grote doeken met voorstellingen van de blijde en de droevige mysteriën en bovendien, op het gewelf van de kerk, de vijf glorieuze mysteriën. De doeken zijn bewaard, de gewelfschilderingen helaas niet.

In de al even pittoreske Sint-Annakerk te Stene vinden we 2 doeken van hem : "Elisabeth verklaart Maria de H. Schrift" (163 x 123 cm) en "Geboorte van Jezus" (171 x 133 cm). Ze dateren uit dezelfde jaren als de schilderijen in de Duinenkerk. Ze sieren de beide zijaltaren.

Veel meer is over Emmanuel LACROIX niet geweten. Het is echter toeval dat hij te Oostende opduikt in de jaren 1780 en later : had hij begrepen dat met de periode Oostende-Vrijhaven (1781-1792) een ongemeen bloeiende tijd op komst was ?

LACROIX woonde op het Wapenplein.

Bron : volkstelling van 1798

Lit. : G. BILLIET, Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen, Oostende 1981

+-----+

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - LXXXXII : C. VAN DE VELDE

Geboren te Oostende op 29 december 1916.

Studies aan de Oostendse kunstacademie.

1956 : zilveren medaille te Parijs

1959 : geselecteerd voor de derde "Grote Prijs voor Schilderkunst van de Stad Oostende".

VAN DE VELDE schilderde vooral landschappen, taferelen met vissersvrouwen en strandscènes.

Hij woonde Prins Roselaan 161 te Stene.

Het Museum voor Schone kunsten van Oostende bezit één werkje van hem : "Licht en Schaduw" (1959/245), een scène met windschermen op het strand.

Deelname aan het Salon 1952 van de Oostendse Kunstkring met "De geteisterden", "Troost na de arbeid" & "Kantwerkster" ; en aan het Salon 1955 met "Oogst", "Vissers" en "Volksvrouw".

+-----+

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - LXXXXIII : L. VANLEEKE

Zonder twijfel was L. VANLEEKE een Oostends amateurkunstschilder. "De Plate" bezit van hem een olieverf op doek "Vissers op de kaai te Oostende". Het draagt onderaan rechts zijn signatuur.

We zien twee vissers volle visbennen dragen. Op het achterplan zien we vissersbootjes in de haven.

Over deze kunstenaar is ons momenteel verder niets geweten.

+-----+

Rene HANSOUL werd geboren te Machelen in 1910. Aangemoedigd door zijn ouders, schilderde hij van jongsaf. Hij deed zijn studies aan de Academie te Leuven en aan het Hoger Sint-Lukasinstituut te Gent.

19 jaar oud, ca. 1930 dus, kwam hij te Oostende terecht. In de dertiger jaren werkte HANSOUL lange tijd in dienst van het Heemkundig Museum in het Fort Napoleon : met name schilderde hij heel wat grote doeken met scènes uit het leven van Napoleon.

Voor die historische evocaties gebruikte HANSOUL duidelijk oude prenten als inspiratiebron.

In het Museum van Oostende hing tot aan de brand in mei 1940 verder een stilleven van hem.

Zijn eerste grote tentoonstelling hield hij in 1938 te Oostende. Er volgden er later te Brugge, Brussel, Gent en Parijs.

We vermelden hoger historische taferelen en een stilleven van HANSOUL. Toch waren dat niet zijn hoofdisciplines : hij was vooral portrettist en schepper van fantastisch-surrealistische taferelen. Soms combineerde hij beide genres zoals in het "Portret van Mevrouw M.J.V."

Na de oorlog 40-45 woonde HANSOUL te Brussel. In oktober 1963 hield hij nog een individuele expositie bij Isy BRACHOT te Brussel.

Het is momenteel niet geweten waar en wanneer hij overleed.

Het Museum voor Schone Kunsten te Oostende bezit nog heel wat werk van HANSOUL (32 werken). Veel daarvan zou schitterend van pas komen in het Heemkundig Museum, maar het zijn "lappen" van onhandelbare afmetingen.

Norbert HOSTYN

§ § § § § § § § § § §

VRAAG

Wie weet het bouwjaar van "De Bolle" en waartoe het gebouw oorspronkelijk diende ?

Antwoorden bij : N. Hostyn
Stadsarchief
Feest & Cultuurpaleis
Wapenplein - Oostende
059/70.61.63

§ § § § § § § § § § §

DAN TOCH EEN GEBOUW VAN HORTA TE OOSTENDE ?

Elke Oostendenaar kent zonder twijfel het mooie Art Nouveau-gebouw, Van Iseghemlaan 12 b !

Naar gegevens in 1976 aan het Stadsbestuur bezorgd door Mevr. M. de BEKER-HOLEMANS uit Brussel, eigenares, zou dit gebouw een werk zijn van de wereldberoemde Art-Nouveau-architect Baron Victor HORTA.

Lidgeld 1986

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heemkundige Kring DE PLATE is voor 1986 vastgesteld als volgt :

Aangesloten leden :	350 ₣
Steunende leden :	500 ₣
Beschermende leden : (vanaf)	1.000 ₣

Mogen wij onze leden vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin ?

Indien er GEEN stortingsbulletin bijgevoegd is dan bent u reeds in orde met uw bijdrage ! !

Index 1985

Traditiegetrouw publiceert "De Plate" voor de geïnteresseerde lezers een inhoudstafel & indices op de voorbije jaargang.

U kunt ze bestellen door 100 ₣ te storten op rekening 750-9109554-54 van "De Plate" met vermelding "Index 85".

U kunt uiteraard ook rechtstreeks terecht in de museumshop.

Index 1985 verschijnt wellicht eind december.

* * * * *

OP 'T LAATSTE BLAD...

...Een gezicht op de Oostendse visserskaai ca. 1865 van de hand van Jos. Thomas TUIE (1800-1875).

We zien de herberg/hotel "Ship Inn" en andere gebouwen op de kaai.

Pentekening op gekleurd papier; 15 x 24 cm. Onder rechts lezen we; Ship Inn Ostende 20 july 65

#

IN DIT NUMMER

- blz. 3 : echo van de 28e Landdag van het Verbond voor Heemkunde
- blz. 4 : F. DUFAIT : Paul Vermeire - verdienstelijk Oostends kunstenaar
- blz. 6 : N. HOSTYN : drukwerk in verband met Oostende...
- blz. 7 : E. LIETARD : Oostendse numismatiek
- blz. 8 : A. LAUREYS : Protestantisme te Oostende (2e vervolg)
- blz. 14 : O. VILAIN : de affaire Degrave Rorique
- blz. 15 : G. BILLIET : A. Stracké (9) - Succesvol hotelier en royalist (3)
- blz. 18 : O. VILAIN : Oostendse ex-librissen (III)
- blz. 21 : J.G. DE BROUWERE : de dood van een inrichting
- blz. 22 : J. KLAUSING : het muziekfestival van Mariakerke-baden in 1914
- blz. 24 : N. HOSTYN : historische curiosa in ons heemmuseum
- blz. 26 : O. VILAIN : antikwariaatsprijzen en het stedelijk kunstpatrimonium
- blz. 27 : De zwarte nonnen te Oostende - een historiek (deel 10)
- blz. 29 : N. HOSTYN : vergeten Oostendse kunstschilders LXXXI - LXXXII - LXXXIII

TEKST OVERNAME STEEDS TOEGELATEN MITS BRONOPGAVE

85/300

92

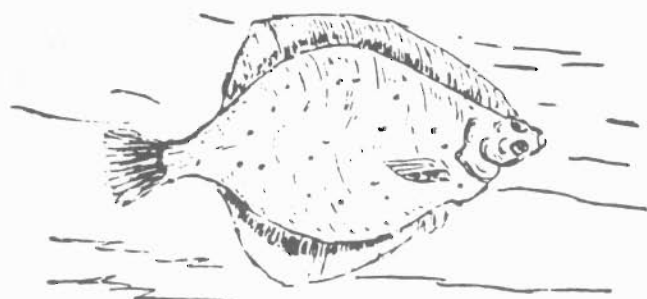

Thos. M. G. 20 July 65

DE PLATE

MAANDBLAD

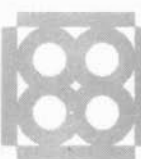
AN HYP

SPAARKAS KREDIETEN

A. VAN ISEGHEM

Alle verzekeringen Hypotheken
Stockholmstraat 47a 8400 Oostende
Tel. 059/70 35 73

Plaatsingen op korte termijn bij

AN HYP

SPAARKAS KREDIETEN

Kantoor Oostende :

Wapenplein 8-8400 Oostende Tel. 059/50 49 11 (6 l)

geven U :

- * **voordelige rente**
- * **vrijstelling van roerende voorheffing (tot 50.000 Fr. intrest)**
- * **onmiddellijk volledig opvraagbaar**
- * **ongevallenverzekering**

Een vriendelijk onthaal en een persoonlijke service
zullen U te beurt vallen.

Privé parking voor klanten

Elke dag open van 9 tot 12.30 uur en van 14 tot 17.30 uur

Op zaterdag van 9 tot 12 uur

Ook onze agenten in de stad staan steeds tot uw dienst.

"DE PLATE"
tijdschrift van de
Oostendse Heemkundige Kring
"DE PLATE"
v.z.w.

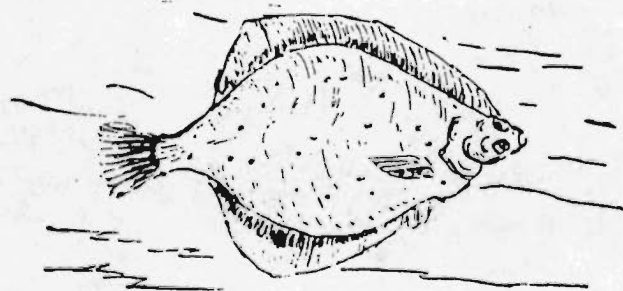
tijdschrift onder redactie van :

Norbert HOSTYN
Emile SMISSAERT

Jean-Pierre FALISE

Inhoudstafel &
Registers op de
14de jaargang

1985

INHOUDSTAFEL

ANONIEME AUTEURS :

- Oostendse muziekmaatschappijen
 - ° De Harmonie "De Noordstar" : 49-53
 - ° Drumband S.K.V.V. Zandvoorde : 201
 - ° Showband Willen is Kunnen : 213
- De Zwarte Nonnen te Oostende. Een historiek :
76-79; 106-108; 138; 231; 258-259; 295-296
(vervolgt in 1986)

BILLIET, Germain :

- August Stracké :
 - ° Zijn reis naar Bulgarije in 1906 : 38-44; 83-86; 119-123;
157-161
 - ° Succesvol hotelier en royalist : 232-234; 238-241;
283-286
- (vervolgt in 1986)

CASIER, G :

- De scheepswerf Seghers : 148-152

DE BROUWERE, J.G.

- De dood van een inrichting (Berg van Barmhartigheid): 289-290

DEWULF, Lionel

- Oostende. Stad in Nieuw-Zeeland : 199

DREESEN, Jan-Baptist

- Jaarverslag 1984 : 27-35
- Het verzet te Oostende en in de kuststreek tijdens de Tweede Wereldoorlog : 21-22
- Jaak Besage versus Piet Heyn : 73-75
- Dicky Verbanck 70 ! : 136
- Culinaire Folklore : Swiesen of Swiesels : 142-143

DUFAIT, Freddy

- Paul Vermeire - Verdienstelijk Oostends kunstenaar : 272-273
(vervolgt in 1986)

EECKHOUT, Raoul

- Het nieuwe Ibis-bruggetje (gedicht) : 154

FALISE, Jean-Pierre

- Brixham - Een hoekje van België op de Engelse kust : 15-19
(add. 56; 115; 136)
- Culinaire Folklore - De Kreketaart : 174
- Graven op het kerkhof aan de Nieuwpoortsesteenweg : 193-195
- De scheepsramp van juli 1924 : 261-263

FINET, Didier

- Oostendse muziekmaatschappijen : jeugdfanfare O.L.V. College : 133-134

FELIX, Jean-Pierre

- Orgels in Groot-Oostende : orgels in SS Petrus & Pauluskerk : (17de & 18de eeuw) : 63-68; 95-100

GEVAERT, Fernand

- De Ibisbrug : 154

GHEERAERT, John

- Adolf Kolping. Zijn verblijven te Oostende : 197-199; 215-216; 254-256 (vervolgt in 1986)

HOSTYN, Norbert

- Reeks "Monumenten, beelden en gedenkplaten te Oostende :
 - XXV Het memoriaal Aristide Doorme : 59-62
 - XXVI Ereplaket Oostendse Congopioniers : 111-112
 - XXVII Putti in plantsoen Stedel. Zwembad & Koningspark : 113-114
 - XXVIII Het borstbeeld van Burgemeester A. Van Glabbeke : 142
 - XXIX Het memoriaal Gustin Malfeyt in het Leopoldpark : 167-169 (err. 174)
 - XXX Gedenkplaat Bootsman Jonsen : 257

(vervolgt in 1986)

Vissershulde te Oostende - 1985

Maandag 8 april greep de jaarlijkse Vissershulde plaats in de SS Petrus- en Pauluskerk en aan het Zeeliedenmonument op de Zeedijk. De stedelijke, militaire en geestelijke overheid betoonde respect voor het gebeuren. Vele tientallen bloemstukken werden aangedragen door Oostendenaars in typische visserskledij, leerlingen van Ibis en dienstplichtigen bij de Zeemacht. Heelwat toeristen vereeuwigden de bij storm gehouden vissershulde. (Foto Soenen)

- Reeks "Vergeten Oostendse Kunstschilders :

- LII Jacques Asaert : 69
- LIII J. Baeteman : 69
- LIV Johan Baks : 70
- LV Th. Bourgeois : 70
- LVI L. Decoussemaker : 70
- LVII Napoleon Delannoy : 71
- LVIII De Mulder : 71
- LIX Félix Albrecht : 100
- LX Leopold Baets : 100
- LXI Delgobe-Deniker : 100
- LXII Matthieu De Munter : 101
- LXIII Maurice De Prost : 101
- LXIV Hélène De Reuse-Pourbaix : 101
- LXV E. De Spot : 101
- LXVI Kamiel Devadder : 101
- LXVII J. De Vijlder : 164
- LXVIII Claire Dorchain : 164
- LXIX Lucienne Dufait : 164
- LXX J. Gruwez : 164
- LXXI Albert Hagers : 165
- LXXII Jacques Schyrgens : 165
- LXXIII R. Simons : 165
- LXXIV Redgy Van Duyvenboden : 183
- LXXV Roger Corveleyn : 183
- LXXVI F. De Leenheer : 183
- LXXVII J. De Wolf : 183
- LXXVIII Eugène Delaruwiere : 184
- LXXIX Anne Debois-Velle : 184
- LXXX Guillaume Hodeige : 216
- LXXXI Margot Knockaert : 216
- LXXXII Rene Lust : 217
- LXXXIII Albert Nyssen : 217
- LXXXIV Lucienne Porta : 217
- LXXXV Pieter Teunissen : 217
- LXXXVI Emile Triebels : 218
- LXXXVII Lily Treite : 218
- LXXXVIII Hubert Prove : 253
- LXXXIX Regnault : 253
- LXXXX Frans Regoudt : 253
- LXXXXI Emmanuel Lacroix : 297
- LXXXXII Charles Van De Velde : 297
- LXXXXIII L. Van Leeke : 297
- LXXXXIV René Hansoul : 298

- Overige bijdragen

- Ensoriana : 6; 11; 22; 89; 110; 177; 219; 280
- Gustaaf Sorel : 9-11
- Een gevaarlijke en zeer besmettelijke ziekte...anno 1665 : 44-45
- Maritieme curiosa in ons heemmuseum : een maritiem diarama uit 1891 : 200
- Het Erevaandel 1830 van de Stad Oostende : 214
- Nog de Stenen Bank : 214
- Havenmeesters van Oostende vanaf 1614 tot 1800 : 260

- Drukwerk in verband met Oostende uit het Ancien-Régime & de Napoleontische tijd bewaard in het Heemkundig Museum "De Plate"
- ° Niet Oostendse drukkers : 274
- Even uw aandacht voor.....historische curiosa in ons heemmuseum : 292-294
- Dan toch een gebouw van Horta te Oostende ? : 298

HOSTYN, Robert

- Orgels in Groot-Oostende : O.L.V. ter Duinen : 139-141

IPPEL, Simon

- Straat-eigenaardigheden : 205

KLAUSING, Jef

- De moord in de duinen bezongen : 7-8
- Frans Jacobs te Oostende : 53-55
- Van kaketutten tot kantentuit : 86
- De Commissionnaire : 90-92
- Herinneringen aan d'oeude viertorre : 108-109
- De reis naar Amerika : 124-126
- De Coöperatieve Beweging en de opstand der bakkers te Oostende : 190-192 (aanvulling door Fr. COOPMAN : 259)
- Op het spoor van Stierman Lèeze : 245
- Schandaal te Oostende : 246
- Over danszalen, café chantants en andere drankgelegenheden : 264-265
- Het muzieksfestival van Mariakerke-Baden in 1914 : 290-292

LAUREYS, Alfons

- Protestantisme te Oostende : 222-226; 249-252; 276-279

Het visje blijft in trek

LIETARD, Erdwin

- Reeks "Oostendse Numismatiek"
 - ° Feestelijkheden bij de Sint-Sebastiaansgilde te Oostende in 1907 : 163
 - ° Inhuldiging Monument Leopold I in 1901 : 196
 - ° Inhuldiging Monument Leopold II in 1931 : 212
 - ° Het "Pavillon National" te Oostende : 275

MERCER, Alexander Cavalié

- Fragmenten uit zijn "Journal of the Waterloo Campaign" nopens Oostende (inleiding door N. HOSTYN) : 127-129; 202-204; 209-212; 242-245

SMISSAERT, Emile

- José Aerts (pseud. Albert Westerlinck), bezoeker van Oostende : 46
- Noordnederlandse beschouwingen over nut en noodzaak van de regionale geschiedschrijving : 130
- Scheepvaartmusea in Nederland : 181-183

VAN CRAEYNEST, Raymond

- Toevallige vondsten over Oostende : 6
- Archief over Oostende en het Camerlinckxambacht : 87-88

VAN CAILLIE, André

- De batterij Gneisenau (add. bij 84/169) : 71

VANDAMME, Gerard

- De Conscienschool - mei 1940 : 153
- Nog over "Duitse Batterijen" op de Belgische kust in 1914-1918 : 178-179

VAN HYFTE, Ivan

- Grond te huur anno 1862 : 4-6; 58-59; 104-105
- Strandconcessies in de 19de eeuw : 175-177
- Na een wapenstilstand : 265-266

VAN ISEGHEM, August

- Merci Omer ! (bio-bibliografie van Omer Vilain) : 24-26
- Godtschalck 60 jaar ! : 266-267

VERE, Francis

- Beleg van Oostende : 186; 230; 248; 288

VERLONJE, Wilfried

- Oostende in Brugse jaarboeken : 227-228
- Louis Frétin. Oostendse straatorgelbouwer : 241

VILAIN, Omer

- De jaarlijkse veiling : 82
- Antikwariaatsprijzen : 147; 294
- Plan van Oostende : 170
- Ensor en zijn Oostende : 172
- Snak : 220-221
- De affaire Degrave-Rorique
- Oostendse ex-librissen : 286-287

Vrijdag 20 september 1985 (583)

De beuk erin

Dinsdag vielen in de Oostendse rattenwijk van het Achtuerehuis de eerste behoorlijke puinbrokken naar beneden, nadat gemeenschapsminister Paul Akkermans, in een oersterke kraan van de firma Verhelst, had mogen plaats nemen om daar een hendel vooruit te duwen waardoor de hydraulische arm van de kraan de eerste officiële afbraakstoot kon geven.

BOEKBESPREKINGEN

- N. HOSTYN, Leopold II en Oostende. Een historische stads-wandeling, V.T.B. Toeristische Bibliotheek 307 : 12 (G. Vermeersch)
- M. CONSTANDT, De invloed van Waals en Brussels kapitaal op de Oostendse hotelsector in W.O. I, in Belgische Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, XIV, 1983 : 13 (N. Hostyn)
- H. COPPENS, Bio-bibliografisch repertorium van het wetenschappelijk Personeel (Rijksarchief, Brussel) : 72 (E. Smissaert)
- W. VAN UFFELEN, Jeanne Van de Putte 1907-1930. Biografie en bloemlezing : 88 (E. Smissaert)
- W. MAJOR, Luchtpost uit Oostende, in Cahier voor Luchtvaartgeschiedenis, 6,3 : 109 (A. Van Iseghem)
- J. LUCASSEN, Naar de kust van de Noordzee. Trekarbeid in Europees perspectief 1600-1609 : 137 (E. Smissaert)
- Komt vrienden luistert naar mijn lied : 162 (J. Klausning)
- Ensoriade : 171 (A. Van Iseghem)
- Jaarboek 1984 Ter Cuere : 187 (J.B. Dreesen)

Ocean van de aardbol verdwenen

Mei 1984 ZW

Het zo bekende Oostendse tankstation Ocean aan de Koningstraat te Oostende is van de aardbol verdwenen. Enkele dagen geleden werd het tankstation met de grond gelijk gemaakt. De Ocean werd enkele jaren geleden door dieven overvallen die er met de kassa van door gingen doch later bij de lurven werden gevat. Het tankstation was ook vooral bekend omdat men er dag en nacht terecht kon. (jjs)

FOTO'S & AFBEELDINGEN

- Onze vissers te Brixham 1940-1945 : 19
- Plattegrond Oostende ± 1860 : 23
- Petit Paris 1950-1953 : 47
- Plattegrond Oostende ± 1720 : 57
- Jubileumfeest 1984 : 80
- Oostendse winters van toen : 93
- SS. Petrus en Pauluskerk : 95
- Plattegrond Oostende DE BRUGADAL : 102-103; 135; 189; 219; 281
- Hoek Van Iseghemlaan-Ijzerstraat : 116
- Hazegras : 131
- Strandspelen in de dertiger jaren : 155
- Scheepswerf Seghers : 148-149
- Prentkaart "Ferme aux environs d'Ostende" (GIANOTTI) : 166
- Het slopen van de oude schouwburg 1906 : 185
- Herenhuis Christinastraat 112 : 206
- Herenhuis Langestraat 72 : 206
- Herenhuis Langestraat 82 : 236
- Oktoberfoor 1954 : 229
- 't Schippershuis - Kapucijnenstraat 42 : 236
- Vredegerecht (Witte Nonnenstraat) : 247
- Herberg 't Zeepaard (Brabantstraat) : 247; 268
- Slachtoffers Scheepsramp 1924 : 262
- Christinastraat 67 : 268
- Ex-Librissen : 287
- Visserskaai ± 1865 : 300

INDEX OP DE PERSOONSNAMEN

ADELAERE, André : 51
ADRIAENSEN, Pierre: 260
ADRIAENZ, Adriaan : 224
AERNOOTS, Andreas : 225
AERNOOTS, Andries : 251
AERTS, José : 46
ALBRECHT, Felix : 100
ALLOUDT, Adriaan : 223
ALLOUDT, Matheus : 223
ARIX Marcel, : 51
ASAERT, Jacques : 69
ASAERT-PIERLOOT : 185

BAETEMAN, J : 69
BAETMAN, Louis : 260
BAEYENS, Bernard : 111
BAEYS, Leopold : 100
BAKS, Johan : 70
BARBAIX, Pierre : 263
BEERBLOCK, Constant : 5
BEERBLOCK, Charles : 5
BELCAMPPIUS, Wigboldus : 277
BERGER, Andreas : 66
BERGER, Jacobus : 65
BESAGE, Jaak : 73
BEURSSE, Magdalena : 225
BLOCK, Jacques : 292
BLOMMAERT, Basiel : 261
BLOMMAERT, Gerard : 261
BOENS, Daan : 286
BOLLAERT, Jan : 225
BORGERS, Gustaaf : 111
BORGERS, Honoré : 289
BORGERS, Michel : 260
BOURGEOIS, Théo : 71
BOURNE, Carel : 64
BOURNE, Vincent : 63
BREYNAERT, Pierre : 293
BREYTENS, Jacques : 260
BUDDAERT, Guillaume : 260

CARETTE, Alfons : 220
CATTOOR, Gustaaf : 213
CUELEMANS, Edmond : 111
CHRISTIAENS, Bernard : 203-204/235-236
CORN ELISSEN, Antoine : 260
CORVELEYN, Emile : 49
CORVELEYN, Henri : 4
CORVELEYN, Roger : 183
COSYN, Jacques : 260
COSYN, Jean : 260
CRANSHOF, Noé : 111
CUVELIER, G : 201

DE BRAUWER, Ignatius : 274
DECHAENE, Joseph : 111
DECOUSSEMAEKER, L : 70
DE CUUSCHE, Jan : 223
DEDEYSTER, Pierre : 49
DE GRAVE Gebroeders : 282
DE GROOT, Lucas : 225
DE KINDER, Roger : 50/201
DELANNOY, Napoléon : 71
DELARUWIERE, E : 184
DELEENHEER, F : 183
DELGOBE : 100
DEMANET, Victor : 142
DE MEULEWERCKERE, Hendrik : 225
DE MULDER : 71
DE MUNTER, Mathieu : 101
DE PROST, Maurice : 101
DE PUYDT, François : 260
DERDEYN, Philippe-Jacques : 260
DE REUSE, Hélène : 101
DE RYCKEL, Baron : 265
DE RYCKERE, Petrus-Josephus : 67
DESCHACHT, Karel : 49
DE SEURE, Victoria-Barbara : 76
DE SLOOVERE, Martinus : 274
DE SMEDT, Pierre : 111
DE SMEDT, Joseph : 111
DE SMET, Pierre : 260
DE SMIDT : 136
DESMIT, Fernand : 115
DE SPOT, E : 101
DE STROODECKERE, Lodewijk : 225
DE SWAEF, Jozef : 51
DEVADDER, Kamiel : 101
DE VIJLDER, J : 164
DEVOS, Léon : 111
DEVREESE, Godfried : 212
DEVRY, Pierre : 49
DE WINTER, Jacques : 260
DEWOLF, J : 183
DEWULF, Pierre : 260
DEWYMMER, Frans : 200
DE ZWARTE, Jacob : 225
DIERICX, Louis : 251
DILLEN, Albert : 111
DIRICSEN, André : 260
DOORME, Aristide : 59/111
DORCHAIN, Claire : 164
DUBOIS, Anne : 185
DUCHEM, Louis : 133
DUF AIT, L : 165
DUTERRE, Daniël : 224
DUTRON : 49

EDEBAU, René : 51
ENSOR, James : 89/177/280
EVERAERTS, Eugène : 286
EYLAND, Jacques : 261

LES HEURES CLAIRES

FABRY, Loys : 249
FLANDERIN, Benoit : 260
FRETIN, Louis : 241
FREYMAN, Charles : 5
GALLE, Wwe. : 4
GHYS, Jan : 250
GIANOTTI : 166
GOES, Charles : 52
GOVAERT, Jean : 50
GUNST, Ch : 5

HAECK, J : 136
HAGERS, Albert : 165
HAMILTON, Burgemeester : 5
HANKAR, Paul : 214
HANSOUL, René : 298
HAZAERT, Pieter : 249
HENDRICKX, Jan : 226
HEYN, Piet : 73
HODEIGE, Guillaume : 216
HORTA, Victor : 298
HUGHEBAERT : 225
HUNGS, Julie : 5
HUYGELEN, Frans : 167

ISTASE, André : 111

JACOBS, Frans : 7/53
JANSSENS, Charles : 5
JANSSENS, Gerard : 111
JANSSENS, Jacques : 260
JEAN : 5
JEAN, Famille : 275
JONCKHEERE, Charles : 261
JONSEN, Charles : 257
JULIAENS, Zacharias : 226

KEMPYCK, Mathieu : 260
KESTELOOT, Charles : 290
KNOCKAERT, Margot : 216
KOLPING, Adolph : 197/215/254
KREMER, Jean : 111

LACROIX, Emmanuel : 297
LAGRANDE, François : 260
LAGRANDE, Henri : 260
LAMASSCHE, Pierre : 260
LAMOOT, Jean : 250
LAPLACE : 261
LAUWERS, Armand : 50
LEFEVERE, Emiel : 133
LEROY-BERGER : 274
LHERMITTE, Adriaan : 226
LINGIUS, Isaac : 277
LIPPENS, Jan : 225
LOCQUET, Léon : 261
LUCA, Valeer : 133
LUST, René : 217
LUYTGENS, Herman : 260

MALFEYT, Justin : 167
MALDEGHEM, Gerard : 261
MANN, Carl : 232
MARTINS, Jacob : 225
MERCER, Alexander Cavalié : 127/202/209/242
MEYER, René : 50
MEYNNE, Mathieu : 260
MILH, Albert : 213
MOERMAN, Marcel : 133

NICOLE, Claude : 260
NYSSSENS, Albert : 217

OLIVIERS, Adriaan : 223
OLIVIERS, Jeroom : 223
OOSE, Arnold : 223
OSTEN, Albert : 260

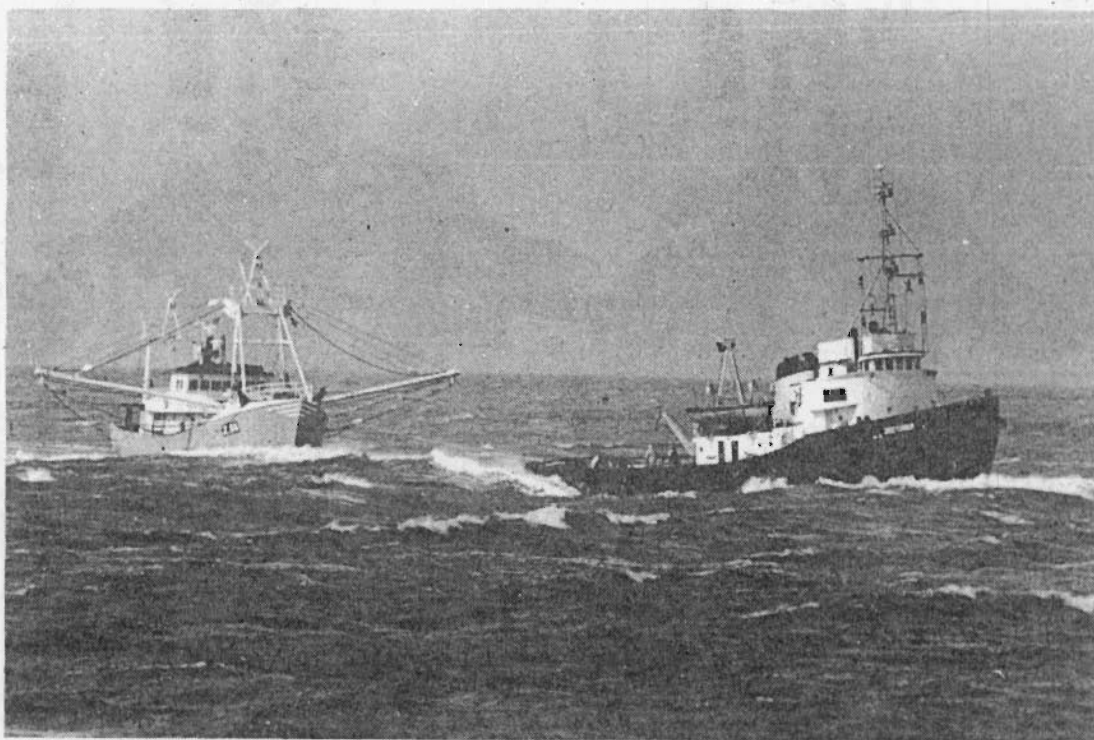
PAEPE, Kamiel : 201
PAEPE-MEULEMEESTER : 201
PEPERZEELE, Adrien : 260
PIERS, Anna : 223
PIERS, Jan : 223
PIETERS, Isidoor : 261
PIETERSEN, Gilles : 260
PLAISIER, Jean : 260
POITIER, Julien : 261
POITIER, Maurice : 261
POLLET, Anne-Marie : 286
PORTA, Lucienne : 217
PROBSTLENG, Hermanus : 277
PROVE, Hubert : 253
PROVOOST-BONNE, Julien : 201

RASSAERT, René : 115
REGNAULT : 253
REGOUDT, Frans : 253
REMAUT, August, 261
RODRIGUEZ, Pierre : 260
ROEPS, Hubrecht : 224
RY, Pierre, 260
REUSE, Corneille : 260
REUZE, Roland : 260

SANDERS, Lioen : 225
SCHELLEWAART, Adriaan : 223
SCHYRGENS, Jacques : 165
SCORSSERY, Henri : 104
SEGHERS, Amedée : 148
SEYS, Guido : 133
SIMONS, R : 165
SNAK : 220
SOETE, Walter : 133
SOREL, Gustaaf : 9
SORELS, Jean : 260
SPILLIAERT, Léon : 142
STIENON, J : 196
STRACKE, August : 38/83/119/157/232/238/283

TERMOTE, Amand : 58
TERRYN, Louis : 274
TEUNISSEN, Pieter : 217
TERRY, Frans (Stierman Lèeze) : 245
THIBAUT : 87
TITELMANS, Pieter : 223
TOORS, Gillis : 224
TOURNOY, Henri : 50
TREITE, Lily : 218
TRIEBELS, Emile : 218

Opsleping bij 9 Beaufort

VALCKE, August : 4
VALCKENIER, Pierre : 260
VAN BELLE, Jan : 63
VAN BESIEN, Louis : 261
VAN CAPELLE, Wouter : 224
VAN CLEVE, Corneille : 114
VAN DEN BROUCKE, Hans : 224-225
VAN DEN BROUCKE, Liliane : 286
VAN DE PUTTE, Jeanne : 88
VAN DER FOORE, Clays : 224
VAN DER SCHUEREN, Ingenieur : 266
VANDE VELDE, Charles : 297
VANDEVOORDE, E : 275
VAN DUYVENBODEN, Redgy : 183
VAN DYCKE, Guillaume : 260
VAN GLABBEKE, Adolf : 142
VAN HALME, Charles : 111
VAN LEEKE, L : 297
VAN LOO-BERNIER : 4
VAN PETEGHEM, Lambert : 67
VAN PRAET, Joseph : 274
VAN SLEMBROUCK, Joseph : 7
VAN ZEIR, Paul : 133
VELLE, Anne : 184
VERBAERE, Andries : 225
VERBANCK, Richard : 136
VERBIEST, Charles : 261
VERE, Sir Francis : 186/230/248/288
VERGHEYS, François : 225
VERMATE, Pauwels : 224
VERMEIRE, H : 213
VERMEIRE, Paul : 272
VERRAERT, Auguste : 266
VERSTEELE, Gaspar : 260
VILAIN, Omer : 24-25
VINCKE, Jean : 260
VLIETINCK, Edward : 226

WATERLOOT, Guillaume : 260
WEITZ, Léon : 111
WEITZ, Paschier : 223
WILLAERT, Jacques : 261
WYNSBERGHE, Jozef : 133

INDEX OP DE TREFWOORDEN

Anciens Frères de l'Empire Français : 293

Batterij Gneisenau : 71

Berg van Barmhartigheid : 289

Bouwaanvragen 18e eeuw : 14

Brixham, Oostendenaars in- : 15

Camerlinckxambacht : 87

Drankgelegenheden : 264

Drukwerk : 274

Drumband SKVV Zandvoorde : 201

Epidemieën : 44

Erevaandel 1830 : 214

Ex Libris : 286

Fanfare O.L.V. College : 133

Godtschalck Instituut : 266

Harmonie De Noordstar : 49

Havenmeester 1614-1800 (namenlijst) : 260

Hotelwezen : 13

Ibisbrug : 154

Kerkhof : 193

Kermis te Mariakerke : 293

Kloosterorden : zie Zwarte Nonnen

Kreketaart : 174

Maatschappij "Concordia" : 293

Mariakerke : 139, 290, 293

Maritiem Diorama : 200

Monument Van Glabbeke : 142

Monument Congopioniers : 111

Monument Putti Koningspark : 113

Monument Aristide Doorme : 59

Monument Justin Maelfeyt : 167

Monument Bootsman Jonsen : 257

Moord in de duinen : 7

Muziekfestival Mariakerke 1914 : 290

Numismatiek : 175, 196, 212

Oktoberfoor : 228

Oostende in 1403 : 227

1676 : 227

1720 : 227

1722 : 227

1752 : 227

1754 : 227

1815 : 127, 202, 209, 242

Orgels O.L.V. Ter Duinen : 139

Orgels SS Petrus & Paulus : 63, 95

Penningen : zie Numismatiek
Petit Paris : 47
Protestanisme : 222, 249, 276

Scheepsramp 1924 : 261, 270
Scheepswerf Seghers : 148
Schouwburg : 185
Showband Willen is Kunnen : 213
Stenen bank : 214
Strandconcessies : 175
Strandspelen : 155
Straten : zie afzonderlijke index

Tabakszaak Simon : 118

Verzet (W.O. II) : 21
Volksliederen : 53, 90, 124, 190
Vuurtorenwijk : 108

W.O. I : 71, 178-179, 265
W.O. II : 15, 21, 153
Wintersfeer : 93

Zwarte Nonnen : 26, 76, 138, 231, 258, 295

Het fantastische van de Albert I-Wandeling te Oostende is dat hoe de weersomstandigheden ook zijn, het een unieke plaats is waar duizende stadsgenoten naast toeristen van de onmiddellijke aanwezigheid van de zee genieten. Weer of geen weer, de promenade stak zaterdag, zondag en maandag vol. Met ongeloof wordt met gemengde gevoelens naar het aan te leggen kunstmatig strand uitgekeken. (foto Soenen).

INDEX OP DE STRAATNAMEN

Aartshertoginnestraat : 189
Adolf Buylstraat : 118, 189
Albert I Promenade : 93, 103, 189
Alfons Pieterslaan : 11, 135

Brabantstraat : 247, 268

Capucijnenstraat : 219, 236
Chaletstraat : 135
Christinastraat : 189, 206, 268

Euphrosie Beernaertstraat : 103, 189

Graaf de Smet de Naeyerlaan : 131

Hendrik Serruyslaan : 103

Ijzerstraat : 103, 116

Jozef II straat : 189

Kaaistraat : 283
Kapellestraat : 189
Karel Janssenlaan : 103
Kerkstraat : 189
Koningstraat : 135

Langestraat : 189, 206, 219, 236
Leopold I plein : 135
Leopold II laan : 103
Londenstraat : 289
Lijnbaanstraat : 189
Louisastraat : 189

Marie Joséplein : 185, 189

Paulusstraat : 189
Petit Paris : 11, 47, 135

Rogierlaan : 135

Schippersstraat : 219
Sint-Franciscusstraat : 219

Torhoutsesteenweg : 135

Van Iseghemlaan : 103, 116, 189
Visserskaai : 219, 300

Wapenplein : 229
Witte Nonnenstraat : 189, 247

Zeedijk : 59, 71, 93, 103, 111

Vergane Oostendse schoonheid. 't Stuurmanshuis op de hoek van de „chaussée” en de Zuidstraat mocht gezien zijn. De toren werd gebruikt door de leerlingen om via de sterren de positie te leren bepalen.

